

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.716 929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.)
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320,
évre 600, egészévre 1200 lej.
Földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bányási
zsidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámbor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ára 5 lej

Kedd, 1932 jul. 5.

5992. ÉV
THAMUSZ I.

XV. ÉVF.
149. SZÁM

A Zsidó Párt kiáltványa az ország zsidósághoz

Az Országos Zsidó Párt nevében dr. Fischer Tivadar pártelnök az alábbi kiáltványt bocsátotta ki:

Zsidó választó polgárok!

Alig egy esztendő telt el azóta, hogy fényes tanujelét adták politikai érettségnek és most ismét az urnák elé kell járulnotok. Nemesak legfőbb állam polgári jogotok, hogy a rövidesen lezajló választások alkalmával szavazatok útján nyilvánítsátok akaratotokat, de kötelességetek is ez az országgal és önmagatokkal szemben. És van-e jobb, hasznosabb, a benső megelégedettséget inkább biztosító módja eme kötelességteljesítésnek, mint az, hogy mindnyájan kivétel nélkül a Zsidó Párt zászlaja köré csoportosultok, ama politika mellé, amelynek alapja az az eszme, hogy a közéletben és a közgazdaságban a teljesen egyenjogú polgárok tényleges helyzetére akartok jutni, le nem mondva azonban annak jogi, erkölcsi és anyagi lehetőségéről, hogy a vallás és a kultúra terén a zsidó nép törzsének eleven ágaként fejlődjete tovább.

Egy ilyen eszmétől táplált egység iránti tíz éves vágyakozás, egy egységre való törekvés, amely a négy ország-részben élő zsidó lakosság politikai erejét egybefogja, hozta létre az elmúlt évben a Zsidó Pártot.

A Zsidó Pártnak a politikai arénába való belépését rossz szemmel nézték a hatalomért küzdő pártalakulatok, de egyikük sem támadta és gyalázta olyan gyűlölködő módon, mint amily egyesületnek vezetői, mely egy évtized óta az „Uniunea Evreilor Româna” név alatt politikailag gyámokodást akart gyakorolni az ország zsidó lakossága fölött.

Kéz a kézben, az akkori kormány és az liberális párt választási blokkjával, a legmegvetendőbb eszközökkel, szidalmakkal, rágalmakkal és terrorral harcolt az UER a Zsidó Párt listái ellen.

Mindez nem tántorított meg benneteket, zsidó választók, hatvanötezer szavazatot adtatok a Zsidó Párt listáira és ezzel a saját erőtökből megteremtettétek annak öttagból álló független parlamenti képviselőt.

Elvitázhatatlan tény, hogy ennek a parlamenti képviselőnek egy esztendei működését a bátorság, a kitartás és a méltóság jellemzi.

Mindenkor a legnagyobb energiával lépett sorompóba parlamenti képviselőnk a Zsidó Párt programjáért és különösen minimális követeléseikért. És ha ezekből a minimális követelésekből az elmúlt esztendőben ugyszólván semmi sem valósult meg, ugy ez kizárólag az ugynevezett technikusokból álló kormány lelkiismeretlen magatartásának

és tehetetlenségének tudható be, amely egyébként is minden tekintetben csődöt mondott.

A helyébe lépett minisztérium választási kormány jellegével állítottatott az ország élére. Mindössze az a feladata, hogy levezesse a parlamenti választásokat és a választások eredményei alapján fogják kinevezni az állami élet irányítására véglegesen hivatott új kormányt. Hogy a választási eredmény által alkotmányoszerű jogcimet szerezzen erre, azért elsősorban a nemzeti parasztpárt küzd sikerre való kilátással és ebben a törekvésben biztosítható volna magának a Zsidó Párt minimális követeléseinek teljesítését és a parlamentben való megfelelő képviselést elfogadható formában biztosítani.

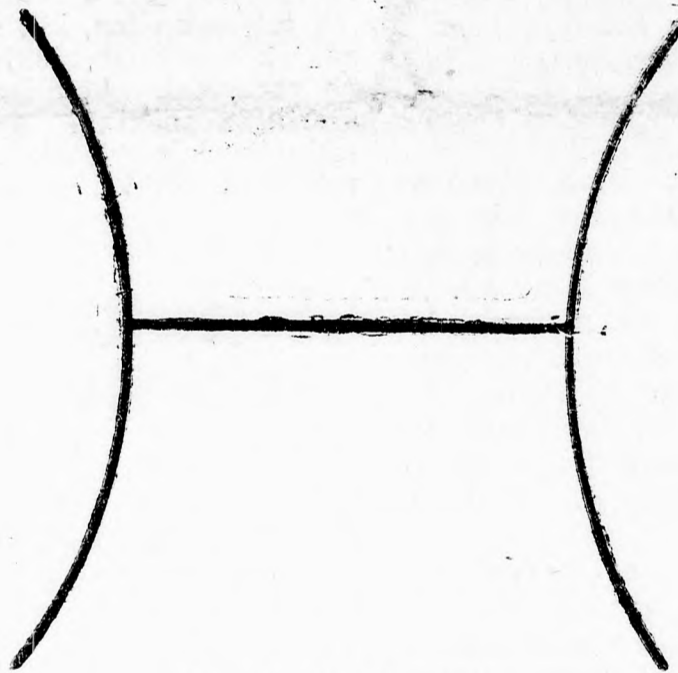
Mint hogy nem volt meg a lehetőség,

Egyedül ő harcol azért, hogy a ti polgári egyenjogúsításotok ne csak holt frázis legyen az alkotmány szövegében, hanem az államhatalom gyakorlásában is élő valósággá váljék.

Egyedül ő harcol a zsidó vallási élet szükségleteinek elismeréséért és kielégítéséért.

Egyedül ő harcol mindama követelések teljesítéséért, amelyeket kulturális téren vélték érvényesíthetni.

Es közreműködésével ő igyekszik előmozdítani ama politikai és társadalmi szervezetek törekvéseinek megvalósítását, amelyek gazdasági és pénzügyi téren az ország rendkívül kritikus helyzetét oly eszközökkel akarják megjavítani, amelyek logikus megfontolás mellett legalkalmasabbnak látszanak arra, hogy a belső magánhitelt újabb kül-

Ez a Zsidó Párt jele.
Erre szavaz minden zsidó!

hogy a küszöbön lévő kamarai választások tekintetében ilyen bázison jöjjön létre megegyezés a nemzeti parasztpárttal, a Zsidó Párt ezen a választáson is önálló listákkal igyekszik politikai erejét érvényesíteni.

Zsidó Választók!

Hatvanötezer szavazatokkal jelentős politikai tőkét bocsátottatok tavaly a Zsidó Párt rendelkezésére. Ez azonban távolról sem elegendő a ti életszükségleteitek által kijelölt ama politikának eredményes irányítására, amelynek instrumentumaként vesz részt az ország közéletében a Zsidó Párt. Ezt a politikai tőkét az ideai választásokon megszorítani, lehetőleg kétszerezni, szent kötelességetek, melynek tudatát e komoly órában mindnyájatok szívébe szeretném bevésni.

Vajjon a Zsidó Párt egy külön létcélal bíró alakulatként áll veletek szemben?

Vajjon nem-e önmagatok koncentrációja?

Vajjon programja nem-e szintézise minden vágnak, igyekezetnek és akaratnak, amely bensőtöket eltölti?

földi kölesönök nélkül ismét helyreállítsák, hogy a falusi lakosság fogyasztó-képességét növeljék, a városi lakosság munkalehetőségeit fokozzák és adóterheit csökkentik, továbbá, hogy az állami apparátust a leegyszerűsítés útján olcsóbbá tegyék és az egész államháztartást új alapokra fektessék.

Zsidó Választók!

A Zsidó Párt nem könyörög szavazataitokért. Ugy követeli ezeket, mint egy adósságot, amellyel mindenki közületke, mint a zsidó nép gyermeke tartozik. Minden egyes szavazat fontos és a Zsidó Párt minden listája számára lényeges értékkel bír.

Ha a szavazás pillanatában megvizsgáljátok zsidó lelkiismereteket és zsidó szívetek impulzusára hallgattok, biztos vagyok, hogy mindnyájan a zsidó szolidaritást jelképező — (jellel díszített zsidó párti listákra fogtok szavazni s így a Zsidó Pártnak legalább százezer szavazatot fogtok szerezni.

Legyetek hűek magatokhoz!
Ugy Isten is megsegít benneteket!
Bukarest, 1932 július 3.

Dr. FISCHER TIVADAR s. k.
az Országos Zsidó Párt elnöke

VILAG TÖKRÉ

A munkaszolgálati kötelezettség

A németországi „Deutsche Allgemeine Zeitung” híradása szerint Hierl ezredest, a németországi nemzeti szocialista párt birodalmi vezetésénél a munkaszolgálati ügyek vezetőjét, a von Papen kormány munkügyi szolgálati biztosnak szemelte ki. A német kormány ezt a hírt abban a formában demontálta, hogy nem létesít a munkaszolgálati kötelezettségek számára birodalmi biztosságot. Ellenben nem reagált arra, hogy Hierl lesz-e a munkaszolgálat vezetője, sőt Hierl június 20-án a rádióban beszédet tartott a munkaszolgálatra vonatkozó katonai terveiről.

Ha a német kormány a munkaszolgálati kötelezettséget erőszakolja Németországra, ezzel hatalmas lépést tesz abban a veszedelmes irányban, hogy a német fasizmusnak, a hitlerizmusnak terveit megvalósítsa és a már jelenleg is meglévő önkéntes munkaszolgálatot kötelezővé változtassa.

Mielőtt azonban erről bővebben szólnék, legyen szabad megemlítenem, hogy a munkaszolgálat kötelezettségének gondolata nem új. A rabszolgaság intézménye az ó-korban, részben még a középkorban is, sőt az északamerikai Egyesült Államokban a múlt század hatvanas éveitől, a rabszolga felszabadításáig, Afrikában pedig még több országban ma is, a földművelő népességnek jobbágysága a múlt század derekáig — a nemszabad munkaviszonyok klasszikus példaképei voltak. Az 1914—18. évi világháború folyamán Németországban és Ausztria-Magyarországon a gyáriparnak nagy részét katonai formában, munkakötelezettség alapján tartották üzemben. A háború befejezése után, 1920-ban Bulgária, mint az első és egyetlen állam létesítette a munkaszolgálati kötelezettséget, amely még a nőkre is kiterjed. Ez a törvény a háborúban győztes hatalomnál katonai szempontból súlyos aggályokra adott okot, aminek következtében a törvénybe beiktatták a szolgálat alól való megváltás lehetőségét.

Habár a bolgár példa abból a kisiparilag fejletlen agrárországból alig ültethető át eredményesen a fejlett ipari államokba, mindamellett nagy érdeklődést keltett, ugyannyira, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal terjedelmes ismertetést adott ki a bolgár munkaszolgálati kötelezettségről.

A munkaközvetítésnek Szovjetországban 1930 október óta történt szabályozása is nagyban hasonlít a munkakényszerhez. Az olasz testületi munkajog hasonló kényszerrendszabályokat rejt magában.

A munkanélküliség esetére való biztosításról szóló német törvény lehetővé teszi a munkakötelezettség kimondását. Ennek a törvénynek 91. paragrafusa úgy rendelkezik, hogy 21 évesnél fiatalabb munkanélkülieket díjazás nélküli munkateljesítésre lehet kötelezni, ha az ily fiatalok munkanélküliségi segélyt akarnak élvezni. A törvénynek ettől a rendelkezésétől azonban a valóságban majdnem teljesen eltértek, kivéve, ha a fiatalok munkanélkülieket továbbképző tanfolyamokra vagy néhány nagyvárosban szociálpolitikai, jóléti szolgálatra vonták be.

Ezen a körülményen azonban változtatott a német kormány 1931 június 5-én kelt szükségrendelete, amely a fentebb említett 21 éves életkort eltörölte és amelyet 1931 július 23-án kelt végrehajtási rendelet egészít ki. A szük-

ségrendelet szerint, amely azonban csak önkéntes munkaszolgálatról beszél a munkanélküli és a válságsegélyt igénybevevők, amennyiben mint önkéntes munkások munkát vállalnak, a segélyt a törvényes határidőn túl is megkaphatják még 20 hétig. Azonkívül betegség és baleset esetére biztosítják őket és a rokkant, magánalkalmazotti és bányatársáda-biztosításnál a váromány fönntartására vonatkozó törvényes rendelkezések rájuk alkalmazást nyernek. Segélyüket, ami munkanaponként legfeljebb 2 márka lehet, általában is meg lehet állapítani és a munkanélküli helyett annak a kezéhez is ki lehet fizetni, aki őt foglalkoztatja. A szükségrendelet kimondja, hogy a munkanélkülieknek e rendelet alapján való foglalkoztatása politikai vagy államellenes célokra nem használható ki. Az ilyfajta munkákra a munkanélküli nem kényszeríthető és ha a munkanélküli megtagadja, hogy ily munkát végezzen vagy ha az ily munkát abbahagyja, ez a tény nem tekinthető olyasminnek, mintha a munkanélküli nem akarna dolgozni, vagy ha a saját hibájából vált volna munkanélkülivé. Viszont az ily munka teljesítése nem jelent a munkajog szerint való szolgálati viszonyt, az ily munkáért nem fizetik sem a kollektív szerződésben megállapított, sem az illető községben szokásos munkabért, az ily munkáknál nincs üzemi tanács és nem vonatkozik rájuk a munkaügyi bíróság illetékessége. Sztrájkjoguk sincs az ily munkában résztvevőknek, de a munkásvédelem egyéb rendelkezései, a munkaidő szabályozása, a nők és fiatalok védelméről szóló rendelkezések stb. rájuk is vonatkoznak. Az önkéntes munkaszolgálatot teljesítőnek minden munkanapra 1 márka 50 pfeninget a birodalmi tartozások könyvében javára irnak, de a munkanélküli erőből az összegről valamely közös telepet létesítő vagy saját házat építő szervezet javára lemondhat.

Amikor a német kormány ezt a szükségrendeletet kibocsátotta, azt hirdette, hogy ezzel a munkanélküliségen alaposan fog enyhíteni. A német szakszervezetek, a baloldali politikai pártok és a centripárt, ugyszintén a tárgyilagosságot egy része mindjárt azon a véleményen volt, hogy ezt a célt ezzel a rendelettel nem lehet elérni, a rendelet végrehajtása igen sokba kerül és azonkívül a rendelet aggályos is, mert lehetővé teszi, hogy a tapasztalatlan ifjúságot politikai célokra fölhasználják. Az olyan munkáknál, amilyeneket a munkanélküliekkel az önkéntes munkaszolgálat révén szándékoztak végeztetni semmi esetre sem a munkabérek játszóak a legnagyobb szerepet. Az anyag, a szerszám, a felügyelet, a munkások elhelyezése, stb. sokkal többbe kerül.

De mindennél fontosabb az az aggály, hogy az önkéntes munkaszolgálat kötelezővé tehető, amint hogy a német kormány most ezt akarja megtenni. Hogy milyen terjedelmű lesz ez a munkaszolgálat, még nem tudjuk. De tegyük fel, hogy egy évre akarnak csupán 18-21 éves fiatalokat, fiukat és leányokat egyaránt, munkaszolgálati kötelezettség alá vonni. Könnyen elképzelhetjük, milyen veszélyt rejt ez a munkaszolgálat magában, ha meggondoljuk, hogy Németországban néhány százezer fiatalot kerülne katonai felügyelem alá, akiket anélkül, hogy bért kapnának, anélkül, hogy egyesülési és gyülekezési joguk és sztrájkjoguk lenne, a munkapiacra dobnának. Ez a tény az összes szociálpolitikai vívmányokat és a munkások bérszínvonalát egyaránt veszélyeztetné. Milyen könnyen lehetne az ilyen munkás csoportokat politikailag mozgalmas időkben sztrájkoló munkára fölhasználni. Erkölcsei és pedagógiai szempontból milyen helytelenül, mondhatnám veszélyesen befolyásolnák ezeket a fiatalokat, akiket szükségszerűen baraktáborokban kellene elhelyezni, azért, hogy a változó

munkahelyeken lehessen őket csapatostul foglalkoztatni. Akik a munkaszolgálati kötelezettség mellett emelnek szót, többnyire arra hivatkoznak, hogy a felügyeleti szolgálatra volt katonatisztek és altisztek lehetne leghelyesebb

ben alkalmazni. Elgondolhatjuk, milyen eredményeket lehetne elérni a fiataloknál a régi, jó porosz katonai nevelési módszerrel.

A német kormány tehetetlenségét és gondolatsegénységét jellemzi, hogy a

munkanélküliség enyhítésére nem talál egyéb eszközt, mint a munkaszolgálati kötelezettséget. Ha a kormány valóban ehhez az eszközhöz nyúl, a végső veszély fenyegeti a német munkásifjúságot és a német köztársaságot.

Éhhalál fenyegeti a tichilesti-i leprastelep szerencsétlenjeit

Huszonöttagu küldöttséget menesztettek a leprások a prefektushoz, akitől ételmet követeltek. Egy hónapja nem kapnak már ételt a telep lakói

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) A romániai leprabetegek Tichilestiben levő telepén évek óta meg rázóan tragikus események történnek. A közegészségügyi minisztérium fenhatósága alá tartozó telepen nem tudják eléggé biztosítani a leprások ellátását és épen ezért nagyon gyakran történik meg, hogy a betegek fellázadnak őrjökök ellen, ételt és emberiesebb bánásmódot követelve.

A leprabetegek küldöttsége

Most ismét hallat magáról a tichilesti leprastelep, melynek lakói ezuttal küldöttséget menesztettek a közeli Isaccea városkába, hogy a prefektustól pénzt és kenyéret kérjenek.

Tegnap délután Isacceaba egy 25 emberből álló leprás csoport vonult be.

A leprások megjelenése érthetően a legnagyobb riadalmat keltette a városkában, melynek lakói házaikba menekültek, nehogy érintkezésbe jussanak a szerencsétlenekkel. A huszonöt beteg leírhatatlan külsővel piszkosan és éhségtől kimerülten megjelent a rendőrségen,

ahol szószólojuk elmesélte, hogy már több, mint egy hónapja nem kaptak ételt.

A leprastelep orvosa tíz nappal ezelőtt Bukarestbe utazott, hogy pénzt hozzon, de eddig még nem tért vissza. A leprastelep intendánsa is már egy hónapja távol van, úgy hogy a telep egy egészségügyi közeg felügyelete alatt áll. A tichilesti telepen őrzött százharminc beteg megbeszélésre ült össze, ahol elhatározta, hogy egy 25 tagu küldöttséget küld ki. A küldöttség tagjainak az éjszaka folyamán kell megszökni a telepről, hogy az isaccai hatóságoknál jelent kezzenek.

A szökés sikerült és a leprások néhány falun keresztül gyalog érkeztek Isacceaba és utközben szóba ereszkedtek a paraszttal, akik enni és inni valót adtak számukra.

Isacceaban izolálták a betegeket

Isacceaban, miután a rendőrségen mindezt előadták, izolálták a leprásokat. A város határában egy tisztáson erős őrizet alatt tartották, míg a hatóságok a tulceai prefekturával érintkezésbe nem léptek. A tulceai vármegyei prefektura és ügyészség azonnal a helyszínre küldte Nicolae Iosub vármegyei prefektust és Bogdanescu Titus vizsgálóbíró, akik mellett dr. Mazara vármegyei tiszti főorvos, a csendőrlégi parancsnok és erős rendőrkülönítmény érkezett Isacceaba.

Éhhalál fenyegeti a leprásokat

A vármegyei prefektus kikérdezte a leprásokat, akik elmondották, hogy éhen pusztulnak el Tichilestiben, mert a telep nem kapja meg a szállítók számláinak kiegyenlítésére szolgáló akreditíveket. Kértek a prefektust,

bocsásson megfelelő összeget a telep rendelkezésére, mert ellenkező esetben a leprások kénytelenek lennének elmenekülni Tichilestiből.

Ugyanakkor azt is kérték, hogy küldjenek Tichilestibe szemspecialistákat, mert a beteg között nagyon sokan kötő hártya gyulladást kaptak.

Pénzt teremtenek elő a leprásoknak

Ezután a prefektus számára következő elrendkívül nehéz feladat, pénzt kellett szerezni a leprastelep számára. Hosszas telefonálás és intézkedés után a prefektus valóban előteremtett egy kis pénzt és azt futárral küldte Tichilestibe. A prefektus ezután ígéretet tett a leprásoknak, hogy minden kérésüket a lehető legrövidebb időn belül teljesítik.

A huszonöt beteget ezután három székre pakolták fel és erős őrizet mellett visszazárolták őket a leprastelepre.

A prefektus Isacceaban kijelentette,

hogy azonnal jelentést küld a belügyminisztériumnak a történetéről, az igazságügyminisztériumtól követelni fogja, hogy változtassák meg a leprastelep kezelésének eddigi rendszerét, mert a szerencsétlen betegek már hosszú ideje a legelkeseredettebb cselekedeteket követik el a rossz bánásmód következtében. A prefektus maga utazik le Tichilestibe, hogy meggyőződjék róla,

igaz-e, hogy a telep intendánsa és orvosa eltávoztak a telepről anélkül, hogy gondoskodtak volna betegeikről.

Mind a két ember ellen a legerélyesebb vizsgálatot fogja követelni, mert nem lehet meg engedni azt, hogy ezek az önhibájukon kívül elkülönítésre itélt szerencsétlenek a hatóságok gondatlan-ságai miatt még a mindennapi kenyeret is nélkülözzék.

Orosz emigránsok merényletet akartak elkövetni Albrecht főherceg ellen?

Budapest, július 4. Albrecht főherceg feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, kik a birtokába jutott adatok szerint merényletet akarnak elkövetni. Rendőrségi információk szerint a politikai gyilkosságot orosz emigránsok tervezték ki, akik az ő személyében célkitűzéseik egyik akadályát

látják. Tegnap a főherceg villája környékén szláv nyelven beszélő ismeretlenek járkáltak, de mire a rendőrlégénység kivonult, a rejtélyes idegeneknek nyomuk veszett. A rendőrség több előállítást foganatosított a merényletterv nyomozása során.

A bukaresti kommunista összeküvés vádlottal a törvényszék előtt

Pătrăscanu ügyvéd és az elnök érdekes vitája a vádtanácsi tárgyaláson. Eirendelték a letartóztatottak harmincnapos vizsgálati fogságát

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Az ifjói törvényszék hetedik szekciója mint vádtanács tárgyalta a Bukarestben leplezett kommunista szervezet tagjai ellen kibocsátott letartóztatási végzés fellebbezését. Miután a régi királyságban a vádtanács ülései nyilvánosak, erre az alkalomra szépszámú közönség gyűlt egybe. Elsőnek dr. Pătrăscanu Lucretiu ügyvédet hallgatták ki, aki elmondotta, hogy három vádat hoznak fel ellene. Az első, hogy 1931 decemberében és 1932 januárjában Moszkvában volt, ahonnan egy Romániában előkészítendő forradalomra kapta meg az instrukciókat. A második vád, hogy államellenes röpiratokat írt és terjesztett, harmadszor, hogy összeköttetésbe lépett kommunista ügynökökkel, akikkel titkos nyomdát szervezett. Az első vádra vonatkozólag Pătrăscanu tagadja, hogy Moszkvában járt volna. Ebben az időben Berlinben és Leipzigban tartózkodott, hogy doktori tézisét megjelentesse. A neki tulajdonított manifesztumot nem ő írta, de kijelenti, hogy annak tartalmát aláírja és mindenben egyetért a manifesztumban hangoztatott kijelentésekkel. Az összeköttetései vel kapcsolatban kijelenti, hogy a vele együtt letartóztatott emberek közül senkit sem ismer.

Elnök: A titkos nyomda azonban létezik. Pătrăscanu: Létezik, de én nem tudtam róla.

Elnök: Tehát létezik.

Pătrăscanu: Létezik és mindig is létezni fog. Ha egyet megszüntetnek, úgy természetesen azonnal szervezünk egy másikat.

Ezután Pătrăscanu kijelenti, hogy őt azért tartóztatták le, mert meg akarták gátolni választási agitációját. A többi vádlottak: Sara Tzau, Cohen Gábor, Mendelovics Peryl, Stelian Voicila, Voicu Daciu, Goldmann Bella, Kisinovszkaja Szima, Preszmeszler Tema, akik között egyetemj hallgatók és magántisztségviselők vannak, többnyire tagadják, hogy részük volna a kommunista szervezkedésben, Sielbermann Strul, Goldstein Dvoira, Hollinger Pál tagadják, hogy részük lett volna a szervezkedésben és kijelentik, hogy nem is ismerik Gusztav Arnoldot. Az ügyész vádbeszéde után a vádlottak vizsgálati fogságát harminc napra elrendelték, Mendelovics Peryl kivételével, akit szabadlábra helyeztek, Gusztav Arnold ügyében a vádtanács még nem döntött, mert Stănescu vizsgálóbíró még folytatja kihallgatását.

Siessünk kiváltani választói igazolványukat, hogy előre biztosítsuk a magunk egyéni jussát a zsidó lista győzelmében, amely mindannyiunk győzelmé-
ra: a j

Festetni, tisztítani, olcsón és jól csakis az UNIO-nál, Cluj!

A Zsidó Párt a választások frontján

(—) A Zsidó Párt grandiózus gyűlése Nagyváradon, a Szilágyságban, Tordán és Marosludason (—)

Fogaras és Háromszékmegyéken kívül a Zsidó Párt valamennyi erdélyi megyében letette önálló listáját

Oradea-Nagyvárad, július 4. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap Nagyváradra érkezett dr. Fischer József a Zsidó Párt tartományi elnöke és dr. Klein Miksa országgrészi ügyvezető elnök. A Zsidó Párt kiváló reprezentánsait dr. Bárdos Imre a biharmegyei tagozat elnöke és Blum Zsigmond főtitkár fogadták. Megérkezésük után meglátogatták Fuchs Benjámint főrabbit, a biharmegyei lista vezetőjét, akivel beható megbeszélést tartottak, majd a főrabbi Tokajra utazott el beteg apósának meglátogatására.

Az Uj Kelet munkatársa kérdést intézett Fuchs Benjámint főrabbihoz, mi a véleménye az egyes nagyváradai lapokban megjelent támadásokról, amelyek szébe-lyével kapcsolatban napvilágot láttak és mi igaz abból, hogy megválasztása esetén lemondana mandátumáról és átadná a helyét dr. Bárdos Imre képviselő jelöltnek?

Fuchs Benjamin önértetése válasza a sajtó támadásaira

Fuchs Benjamin főrabbi kijelentette munkatársunknak, hogy ezse ágában sincsen lemondani, alaposan megfontolt és mérlegelt minden szempontot, amikor a jelöltséget elvállalta.

Dr. Konrád Bélának a neolog hitközség elnökének azon megjegyzésére, hogy nekem jobb lett volna szent könyveim között maradni, csak az a válaszom, hogy én szent könyveim között nőttem fel, köztük maradtok továbbra is és sohasem fogom őket elhagyni. Szent könyveim adnak nekem erőt, bizalmat és kitartást

A biharmegyei zsidóság egysége

Dr. Bárdos Imre rövid beszédében közölte a nagygyűléssel Fuchs Benjámint főrabbi üzenetét, aki megválasztása esetén minden erejével a zsidóság ügyéért fog dolgozni. Fuchs üzenetét nagy lelkesedéssel fogadták.

Dr. Váradi Ödön kifejtette, hogy a Zsidó Párt egy évvel ezelőtt már megmutatta a kishitűeknek és kétkedőknek, hogy csodát tud művelni a zsidóság még szervezetlenül is, amikor a Zsidó Párt ujjonnan kibontott zászlaját diadalra vitte. Számos zsidó sérelemlről beszélt, majd azzal fejezte be beszédét, hogy minden zsidó váltsa ki a szavazó-igazolmányát, szavazzon a Zsidó Pártra és segítse diadalra vinni az önálló népi politika zászlaját.

Motzen Samu az Agudasz Jiszráél egyik exponense, a biharmegyei lista jelöltje elmondja, hogy a biharmegyei zsidóság egységes frontja minden ellenkező híreszteléssel ellentétben, éppen a főrabbi intenciójára jött létre. Nem felel meg a valóságnak, hogy a főrabbit beugratták, éppen ellenkezőleg, a főrabbi direkt kívánsága volt, hogy belépjenek a Zsidó Pártra, amely teljesen új vezető-séget választott és abban Nagyvárad zsidóságának minden frakciója képviselve van.

Spitzer Benjámint az iparosság képviselője kijelentette, hogy a zsidó iparosok becsületes zsidó katonákhoz méltóan teljesíteni fogják kötelességüket.

Sternberg Izsák, az Agudasz Jiszrael elnöke örömmel üdvözlöi a zsidó egység megteremtését.

Dr. Fischer József nagy beszéde

Dr. Fischer József általános érdeklődés közepette emelkedett szólásra. Elmondja, hogy közéleti tevékenységének igen jelentékeny része, hogy a zsidó közéletben békét teremtsen. Ahol még megjelent, nyomában béke terem. Nagyváradon is teljesítette kötelességét, amikor az egymással farkasszemet néző pártokat kibékítette. Azzal, hogy Fuchs Benjamin főrabbit jelöltük, dokumentáltuk, hogy visszatérünk a hagyományokhoz. Akik ma féltik Fuchs Benjámint a politikától, azok a zsidóság megsemmisítésére törekednek. Mi Fuchs Benjámint jelöltük és egy kötelesség létezik csak számunkra: a listát követni, amelyen Fuchs

arra, hogy a zsidóság szent ügyét győzelemre segítsem.

Sajnálom, hogy a mai népgyűlésen nem lehetek jelen. Kijelentem, hogy szívvel-lellekkel ott vagyok híveim között. Felhatalmazom az urakat közölkék üzenetemet a zsidó választópolgársággal.

Hatalmas népgyűlés a Lloyd-teremben

A Lloyd hatalmas helyisége és tágas udvara zsúfolásig megtelt a zsidó választópolgársággal a Zsidó Párt nagygyűlése alkalmával.

Mittelmann Jakab a biharmegyei tagozat elnöke nyitotta meg a nagygyűlést, üdvözölte a vendégeket és a megjelent zsidó választópolgárságot. Azzal kezdte beszédét, hogy nem volt szándékában más pártokkal foglalkozni, azonban a körülmények kényszerítették erre, mert úgy látja, hogy más pártok a zsidóság köréből akarják összetoborozni szavazataikat. Élesen bírálja dr. Konrád Béla nyilatkozatának azon részét, amelyben a befogadó nemzethez való asszimiláció mellett tör lándzsát. Zsidóságának megválasztását pedig mindenkinek saját tetszésére bizza, kiki maga válassza meg, hogy zsidó vallásfelekezetet, vagy nemzet akar-e lenni. Súlyosan kritizálja dr. Konrád Bélának ama megállapítását, hogy csak azon zsidók vallják magukat zsidó nemzetiségűnek, kik keletről jöttek felénk és onnan importálják ezt a mentelitást.

„Sehechejánut“ mond a nagyváradai zsidóság példaadó szolidaritására.

Kesztenbaum Miksa hangsúlyozza, hogy a zsidó problémák megoldásával csak a Zsidó Párt hivatott foglalkozni és éppen ezért üdvözlöi örömmel Fuchs Benjámint főrabbi a váradai zsidóság hivatott vezetőjének jelölését.

Dr. Klein Ernő szerint a Zsidó Párt a zsidó egység kerete.

Dr. Klein Miksa beszéde

Ezután dr. Klein Miksa emelkedik szólásra a hallgatóság lelkes tapsai között. Jiddis nyelven beszél, mintegy dokumentálására annak, hogy magyar születése dacára nem keletről importálta ezt a nyelvet. Próbálkozott már paktumok után más pártokban, de az a meggyőződése, hogy a zsidóságnak csak a Zsidó Pártban van a helye.

Sohasem hagyjuk mi el a magyar kultúrát, sőt szeretjük és ápoljuk azt, de a zsidóság ügyét magunknak és ezt senki sem veheti tőlünk rossz néven. Biztosak vagyunk abban, hogy a Zsidó Párt győzni fog, még a Konrád akarata ellenére is. A zsidó választó tudni fogja, hogy hová szavazzon, tudni fogja kötelességét, azt is, hogy a zsidók ügyét határozatosan csak a Zsidó Párt tudja megvédelmezni. Nem lehetünk beiratkozott zsidók más pártokban, minden zsidónak a Zsidó Pártban a helye. Utal zsidó szenvedésekre, zsidó sérelemre, a kultusztörvényre, az antiszemita kilengésekre (Borsa és Nagyváradra) majd zajos tapsorkánál fejezi be nagy figyelemmel hallgatott beszédét.

Benjámint a vezető.

Az orthodox autonómiát nagy veszély fenyegette. Ki védje meg azt, ha nem a Zsidó Párt? Itt elmondja dr. Fischer József, hogy mint neolog ember és mint neolog hitközségi elnök, megakadályozta az orthodox hitközségek szétदारabolását. A Zsidó Párt nem frakciókra támaszkodik, hanem az egész zsidó népre. A párt-érdek fölött egy egységes zsidó érdek áll.

A Zsidó Párt: magát a zsidó népet képviseli. Magunknak reklamálnuk a zsidó népet, mert a Zsidó Párt magát a zsidó népet képviseli. Magunkhoz öleljük a zsidó munkást és minden osztályt. Együtt szenvedünk, mert zsidók va-

gyunk. Mindnyájunknak össze kell fog-nunk.

Romániában kivételes bánásmódban van részünk. A Zsidó Párt pedig az egyenlő elbánásért harcol. Mi zsidók Romániában még mindig a kivételes törvényhozás korszakát éljük. Közhivatalokban csak nagyon elvétve találunk zsidót. Zsidó munkás nem kaphat munkát, csak azért mert zsidó. Kétszeres közterheket viselünk, de azért seholsem vagyunk egyenlők. Nincs vallásszabadság. Vallásos zsidó nem adhatja gyermekét állami iskolába. Szombatot tartó zsidó kényszerítve van hetenként két napot ünnepelni. Intézményeinket akarják tönkretenni és a zsidó népet akarják koldusá tenni.

A reakció ellen

Zsidó munkás hónapszámra nem jut munkához, mert zsidó. Magunkhoz öleljük a zsidóságot minden rétegét, küzdenünk kell, hogy egy falat kenyert juttassunk minden zsidónak. Jogunk van ebben az országban élni. Egyenlő polgárai vagyunk ennek a hazának, egyenlő jogaink vannak minden más nemzettel, egyenlő elbánást követelünk. Együtt akarunk küzdeni a többi kisebbségekkel, de nem mehetünk együtt azzal a német párttal, amelynek kebelében horogkeresztes hitleristák vannak és nem mehetünk együtt a reakciós magyar párttal sem. A magyar párt lélek vásárlással és kortesfogással arra törekszik, hogy közlünk rekrutálja szavazatait.

Hüségese polgárai vagyunk annak az országnak, amelyben lakunk. Mi sohasem lehetünk irredanták. Békét akarunk, békés harmóniában és békés egyetértésben akarunk dolgozni, de hagyjanak fel ezzel a lélekvásárlással.

Nagyváradon állandó pergőtűzben

A szilágysági propagandagyűlések

Cluj-Kolozsvár, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Egész Erdélyben hatalmas lendülettel folyik a Zsidó Párt választási kampánya, amely az erdélyi zsidóság összes rétegeit és árnyalatait tömött egységben állította a Zsidó Párt zászlaja alá. Ma már Háromszék és Fogaras megyék kivételével valamennyi erdélyi megyében le van téve a Zsidó Párt listája.

Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Kertész Jenő, a kolozsmegyei tagozat elnöke és a szilágymegyei lista vezetője, Rózsa Mór és dr. Dénes László társaságában propaganda körutat tett a Szilágyságban. Első utjuk Szilágysomlyóra vezetett, ahová szerdán délután érkeztek meg. Látogatást tettek a helység főrabbiánál, majd délután 7 órakor a zsidó iskola nagytermében hatalmas közönség előtt fejtették ki a Zsidó párt programját és jelentőségét. A politikai nagygyűlést dr. Keller Samu nyitotta meg lendületes beszéddel, majd Rózsa Mór emelkedett szólásra és rámutatott a zsidó kereskedők és iparosok sérelmeire, kifejtve azokat az okokat, amelyek egyedül a Zsidó Pártot teszik alkalmasnak és hivatottá e sérelemek orvoslására.

A Zsidó Párt programja

Ezután dr. Kertész Jenő szólalt fel és lenyűgöző hatóerővel vázolta a Zsidó Párt megalakulásának történetét és fejtette ki az önálló zsidó politika programját és célkitűzéseit. Hangsúlyozta a szervezeti munka elsőrendű fontosságát, majd a zsidóság gazdasági sérelmeinek felvázolása után kifejtette ama álláspontját, hogy az ifjuságnak egyharmadrészt kell biztosítani a Zsidó Párt munkájában és a kivivott politikai pozíciókban.

Dr. Kertész Samu, a szilágymegyei lista második jelöltje nagykonceptiójú politikai expozéban vázolta a Zsidó Párt programjának irányait. A jogok kiharcolása és a sérelemek orvoslása, a zsidóság megfelelő arányú képviseltetése az állami életben, a gazdasági elemek életstandar-jának feljavítása és életlehetőségeinek kiépítése — ez a három irány szabja meg a párt politikai akciójának útjait. Ezután az ország általános gazdasági helyzetével foglalkozott és konkrét javaslatokat fej-

Mint a legfinomabb liszt olyan finom az a por, amelyet az ODOL fogpép elkészítéséhez használnak. ODOL fogpép jól tisztít és kiméli a fogakat.

van a zsidóság. A magyar párt zsidó szavazatokra halász. Aki a mai reakciós antiszemita magyar pártot támogatja, bünt követ el. És bünt követ el Hegedüs Nándor is, amikor ezt a magyar pártot az ő jó zsidóságával támogatja és magát a reakciónak odaadja. Szeretem ugy a magyar kultúrát, mint Gyárfás, vagy Hegedüs, áldozunk is a magyar kultúráért. A zsidó áldozatkészsége tartja fenn a magyar kultúrát. Nem lettünk soha hűtlenek a magyar kultúrához, szeretjük azt és ápoljuk is, de elsősorban zsidók vagyunk.

Mi zsidó képviselők, mint zsidók mentünk a parlamentbe. Sok támadásban volt ott részünk. Az antiszemitizmus pergőtűzében állottunk. Ezek a támadások, amelyek bennünket értek, az egész zsidóságot érték, de mi becsülettel vissza vertük. De hol voltak akkor a más pártokba beirt zsidók? Egy sem kelt védelmünkre! Nem védhettek meg bennünket, mert kötötte őket a pártfegyelm! Ezek a beirt zsidók olyan érdeket szolgálnak, amely tőlük távol áll. A zsidó helye a Zsidó Pártban van és ne várjuk meg azt az időt, amikor bittal fognak figyelmeztetni bennünket zsidóságunkra.

Dr. Fischer József szünni nem akaró tapsorkán mellett fejezte be másfélórás beszédét. Majd a zsidó választópolgárok ujjongó lelkesedéssel kísérték el autójához. (b. zs.)

Az ifjuság feladatai

A gyűlés következő szónoka dr. Dénes László, a Zsidó Párt ifjusági szekciójának erdélyi tartományi elnöke volt. Rámutatott arra, hogy az ifjuság egészséges életereje folytán zárt sorokban vonul fel a zsidó lista zászlaja alatt és erre az ifjuságra vár a párt tényleges megszervezésének nagy feladata. Kifejti az ifjusági szekció programját, amely a zsidó kereskedő, ipar és intellektuel ifjuság részére az elhelyezkedési lehetőségek biztosítására törekszik.

A gyűlés dr. Keller Samu szívéhez szóló zárószavaival nyert befejezést. A szilágysomlyói propagandamunka irányítását: dr. Weisz Samu, dr. Sámuel Vilmos és dr. Rosenberg Zoltán vállalták, míg az ifjusági munkát Binder Ignác.

A szilágycsehi nagygyűlés

Este 11 órakor a szilágycsehi község-háza nagytermében gyűlt össze a helység zsidósága. A késő esti idő ellenére Szilágycseh ősz rabbija, Klein Salamon is megjelent a politikai gyűlésen híveinek nagy tömegével. Dr. Rosenfeld Salamon megnyitó beszéde után, amelyben a szilágycsehi zsidóság lelkes fegyelmezettségéről biztosította a központi kiküldötteket, dr. Kertész Jenő emelkedett szólásra és hatalmas beszédében hívta fel munkára a szilágycsehi zsidóság összességét. Rózsa Mór a párt gazdasági programját fejtette ki nagy érdeklődés mellett, majd dr. Kertész Samu rámutatott azokra az okokra, amelyek az önálló listát kitermeltek. Más a mi életberendezésünk, más a mi életfeltételeink, mint a többi népek és ezért csak az önálló népi politika tudja szolgálni a mi érdekeinket és szükségleteinket. Dr. Dénes László lendületes németnyelvű beszédében Klein főrabbit üdvözölte, majd buzdító beszédet intézett a szilágycsehi ifjusághoz, amely már eddig is példás munkával tett tanúságot elhivatottságáról. Ezután Klein Salamon főrabbi emelkedett szólásra. „Ophir or-

Féla r o n ! Elsőranguan fest, tisztít ruhákat CZINK, Cluj

számban — mondotta — óriási kövek alatt hatalmas kincsek rejtőztek. Öt embert küldtek ki először kiemelésükre, majd amikor ez a kísérlet eredménytelennek bizonyult, újabb embereket küldtek ki és így mindig egyet többet és többet, amíg végre sikerült eltávolítani a követeket és felszínre hozni a kincseket. Ugyanez a helyzet a mi politikánkkal is. Az ország alkotmánya és törvényei nagy kincseket rejtegetnek számunkra, de ezeknek felhozására és értékesítésére, valamint a rájuk nehezedő kövek eltávolítására egyre több emberre van szükségünk az ország parlamentjében. A gyűlés dr. Rosenfeld Salamon emelkedett szellemű zárószóval nyert befejezést éjszaka 1 órakor. Az ifjúsági munka irányítását Deutsch Vilmos és Silberger Lajos vállalták.

A tasnádi propagandagyűlés

Csütörtök délelőtt 12 órakor a tasnádi Royal-kávéház nagytermében volt nagyszabású politikai gyűlés a központi kiküldöttek részvételével. Dr. Weisz Bernát tartalmas megnyitó beszéde után dr. Kertész Samu fejtette ki a zsidó népi politika és az önálló zsidó lista szükségességét. Kötelességünk magunkkal és gyermekeinkkel szemben, hogy életünket és jövőnket magunk irányítsuk. Ezután dr. Kertész Jenő listavezető lépett az emelvényre és feszült érdeklődés mellett vázolta a Zsidó Párt politikájának irányvonala és rámutatott arra, hogy minden zsidónak kötelessége a népi erőre támaszkodó zsidó politikát előmozdítani. Dr. Dénes László beszédében megállapította, hogy a zsidóság olyan, mint egy gumilabda, minél erősebben csapják a földhöz, annál magasabbra ugrik. Az önálló zsidó politika végét jelenti ennek az ugrándozásnak. Most már nem tűrjük, hogy csapkodjanak velünk. A gyűlés dr. Weisz Bernát lelkesítő szavaival, emelkedett hangulatban ért véget. A propagandamunka irányítását Leitner Bernát, míg az ifjúsági szervezést Fischer László vállalta. Ezután Nagykárolyba látogatott el a

A Zsidó Párt tordai és marosludasi propaganda gyűlései

Torda, július 4. A tartományi központ megbízásából s a tordai választók meghívására dr. Spitzer József, Rosenzweig Emanuel és Fisch Sándor delegátusok vettek részt a f. hó 3-án d. e. 11 órakor megtartott választói gyűlésen. A szavazók nagy tömege lelkesedéssel fogadta a delegátusokat. Dr. Kassovitz Endre lista vezető tartalmas beszédében ismertette programját, majd a delegátusoknak adta át a szót. Dr. Spitzer József hatalmas, csaknem egy óráig tartó beszédében ismertette a párt programját és lelkes szavait a jelenlévők minden rétegében egyforma visszhangra találtak. A beszédet a közönség hosszantartó, szünni nem akaró tapsokkal fogadta. Ugyancsak kellemesen hatott Rosenzweig Emanuel német nyelven tartott és bibliai idézetekkel alátámasztott egységet hirdető szónoklata, mely különösen a vallásosabb érzésű zsidókat a párt zászlaja alá hozta. Az ifjúsági szervezet nevében Fisch Sándor egy mélyen szántó, zsidó érzésű áttitott szónoklatot mondott. Fisch László szervezetünk egyik leglelkesebb harcosa, aki a szónak nemcsak mestere, hanem talmudi tudása valósággal frappírozta a választókat, akik lelkes tapsokkal köszöntötték az ifjúsági vezetőt. Az eredmény nem kétséges, mert a tordai választók mindegyike teljesíteni fogja kötelességét.

A marosludasi gyűlés

Marosludason d. u. 4 órakor tartották az ottani pártszervezet propaganda ülését, melyen a szavazók még tömöttebb sorokban vonultak fel, mint Tordán. Hel ler elnök megnyitó beszéde után dr. Kassovitz Endre mondotta el programbe szédjét, majd a Tordán is megjelent központi delegátusok mindegyike emelkedett szólamra. Itt is ugyanaz a lelkesedés ju

Biztos egzisztencia!

Tanfolyamot nyit mérsékelt díjazás ellenében mieder, haskötő és melltartó szakma elsajátítására, az országosan elismert

Rosenzweig Roza cég
Oradea. (Nagyvárad)

központi delegáció. Már megérkezésük pillanatában megkapó látvány tárult eléjük. Az uccák falait és kirakatait nyomtatott és rajzolt plakátok árasztották el, amelyek Kertész Pál barissziánus munkáját dicsérik. A központi kiküldöttek nevezetesen tisztelegtek Teitelbaum főrabbi nál, majd a Chevra Kadisa nagytermében hatalmas közönség előtt hívták fel választási harca Nagykároly zsidóságát. A gyűlést dr. Fehér Ferenc tagozati elnök nyitotta meg, majd dr. Kertész Jenő, dr. Kertész Samu, Rózsa Mór, dr. Dénes László, dr. Rosenfeld Salamon tartottak nagyhatalú beszédeket. Az utóbbi jiddis nyelven. A gyűlés keretében felszólalt Tisbi Illés nagykárolyi származású fiatal zsidó költő, a budapesti Mult és Jövő munkatársa, aki kifejtette, hogy megszünt az a visszárs helyzet, amikor a „Te ütöd az én zsidómat, én ütöm a te zsidódat” jelszavával marakodtak a mi bőrünkön. Örömmel üdvözli az erdélyi zsidóság gerinces magatartását. Az ifjúsági munkát Kertész Pál és Kolb Emánuel vállalták magukra.

Propagandagyűlés Ermihályfalván

Este 11 órakor Ermihályfalván volt politikai nagygűlés a helység zsidóságának óriási részvételével. A gyűlés szónokai Deutsch József, dr. Kertész Jenő, dr. Kertész Samu, Rózsa Mór, dr. Dénes László és dr. Rosenfeld Salamon volt. Péntek délután 3 órakor már Zsibón vett részt a delegáció az ottani zsidóság politikai gyűlésén, majd hat órakor Hidalmásra érkeztek, ahol a helység ősz rabija betegágyból vitte el magát a politikai gyűlésre és értékes felszólalásával járult hozzá a választási propagandához.

Ugyainnt közöljük, hogy a Zsidó Párt ifjúsági szekciójának f. hó 5-én, kedd este 9 órakor a kolozsvári neológ hitközség iskolájában (Cal. Reg. Ferd. 54.) gyűlést tart. Külön meghívókat nem bocsátottak ki, a napirend fontosságára való tekintettel a tagok teljesszámú megjelenését kérjük.

tott osztályrészül a delegátusoknak. A hangulat lelkes és az összes választók feledhetetlen élményről beszélnek. A marosludasi gyűlésnek egyik legszebb mozzanata az volt, amikor dr. Várfalvi Móric, a magyar párt jogügyi bizottságának volt tagja fulmináns beszédében bejelentette, hogy dr. Spitzer József szavainak hatása alatt, kötelességének tartja, hogy a zsidósághoz teljes lélekkel viszszeretjen és pártunk zászlaját magának tekintse. Kitérő élnzés és lelkes tapsok fogadták a megyének ezt a szerezett politikai nagyságát, akinek csatlakozása nagy nyereség, mert dr. Várfalvi hitvallását követni fogják az ő elváratai. Glück József, a tordai kerület egyik képviselőjelöltje, közvetlen szavakkal köszönte meg a delegátusok és dr. Várfalvi beszédeit és kijelentette, hogy Marosludasi zsidósága maradék nélkül megértette a hívó szót és a választásokon tanúságot tesz zsidósága mellett. Végül dr. Hirsch ügyvéd, az ifjúság nevében bejelenti, hogy a szervezés munkáját kezébe veszi, hogy azok is, akik eddig kimaradtak a választási listából a jövőben szintén teljesíthessék kötelezettségüket a Zsidó Párttal szemben. Az ugyancsak élmenyszámba menő gyűlést a Növeglet fagyaltádelutánja és dr. Frieder Márk ügyvéd és neje vendégszerető házában uszonájára követte, ahol a delegátusokat és a képviselőket a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadta a nemcsupán zsidó közönségből összeváltott intelligens tömegek.

— Mandzsuriában több vonatot kisiklaltak a kínai bandák. Londonból jelentik: Mandzsuriában Mukdentől délre kínai bandák több vonatot kisiklaltak. Japán bombarepülőgépek bombázták a kínai felkelőket s több mint kétszázat közülük harcoképtelenné tettek.

— Éhező oroszok. Párizsból jelentik: A Nápolyban csödbejutott német Schneider-cirkusz oroszlanjait tudvalevően egy francia cirkuszvállalat vásárolta meg, amely most Bordeauxban működik. A cirkusz most újra csödbe került és az állatokat nem tudják élelmezni. A tulajdonosnak az a terve, hogy az orosz lanokat elpusztíttatja.

Jasiban 1349 családot tett teljesen tönkre az árvíz

Csaknem 17 millió lej a jasi árvízkar

A király megérkezett a moldovai árterületre

Bucuresti-Bukarest, július 4. A király ma délben Mihai Vaida kíséretében megérkezett Jasiba. A pályaudvaron a hatóságok képviselői várták az uralkodót Pop Ioan belügyi alminiszter vezetésével, aki beszámolt a királynak a katasztrófa méreteiről és részleteiről. A király ezután az árvízsujtotta városrészeket látogatta meg és mély megindulással látta

a borzalmas károkat. Az uralkodó pénzesegélyt osztott ki, majd több kérvényt vett át, megígérve azok teljesítését. Király király holnap a megyét is meglátogatja.

Jasiban 1349 család ment az árvíz következtében teljesen tönkre. A hivatalosan megállapított kár 16,734.000 lej.

Egész Németországban szünet nélkül dülnek a véres összetűzések nácik és kommunisták között

Berlin, július 4. Bremenben az utóbbi napok nemzeti szocialista-kommunista összetűzése folytán a karhatalmat riadó-készültségre helyezték. Erős rendőrsztagok cirkálnak az utcákon s a kommunisták ismert gyülekezési pontjain. A rendőrség a legutóbbi napok harcainak színhelyét, a hitlerista párhelyiséget drótkadállyal körülfúrta, hogy a kommu

nisták ne juthassanak politikai ellenfeleik közelébe. A zavargók több helyen az uccai kövezetet és az aszfaltot felszedték. Számos letartóztatás történt. Véres összetűzések voltak a berlini Schönberg városrészben, továbbá újabb harcok Westfália több ipari városában, Hattingenben, Bochumban, stb.

Az angol lapok szerint Lausanneban bizni lehet a végső sikerben

Bulgária és Magyarország jóvátételei revízióját ma veszik tárgyalás alá. Ausztria kölcsönéhez a népszövetségi tanács még e héten hozzájárul

London, július 4. A lapok lausannei értesülései egybehangzóan affelől, hogy a megegyezés még néhány napi tárgyalást igénybe fog venni Lausanneban, de egyébként bizni lehet a végső sikerben.

Egyébként tegnap reggel félkilencor Grandi felkereste Macdonaldot, majd utána a német fődelegátusok, von Papen, Neurath báró és Schwerin Cro sikh gróf tárgyaltak a konferencia elnökével. A bizalmas eszmecsere féltizenegyor véget ért s ezután sor került a hitelezőhatalmak fődelegátusainak újabb értekezletére. Délben közzétették a hitelezők közötti megegyezést a német delegációval, a délutáni folyamán a németek terjesztettek elő ellenjavaslatukat. Este a tanácskozásokat folytatták. A késő éjszakai órákig nem adtak ki kommuniké megegyezés létrejöttéről. A konferencia tartama alatti előző vasárnapokkal szemben a konferencia harmadik vasárnapja igen élénk munkanap képét mutatja.

A Journal szerint Portugália és Cseh szlovákia hozzájárulásukat adták a keleti jóvátételek teljes törlesztéshez, de elenzik a teljes törleszt Románia és Jugoszlávia. Ma az érdekelt hitelezőországok külön értekezleten foglalkoznak Lausanneban a keleti jóvátételekkel s közölni fogják álláspontjukat a jóvátételre köte

lezett Magyarországgal és Bulgáriával. Ezzel áll kapcsolatban, hogy Macdonald elhalasztja keddre tervbe vett elutazását s még néhány napig Lausanneban marad.

Egyidejű jelentés szerint a bulgár kiküldöttek elutaztak a lausannei konferenciára, ahová Bulgária is meghívást nyert. Lausannei híradás szerint Magyarország és Bulgária jóvátételének ügyét kedden veszik revízió alá.

Bécs, július 4. Dolfuss osztrák szövetségi kancellár visszaérkezett Lausanneból az osztrák fővárosba. Az újságírók előtt kijelentette, hogy mindazon államférfiaknál, akikkel csak tárgyalást folytatnia alkalma volt, őszinte segélykészséget talált s ezért a kölcsön iránt teljes reménytel és a legjobb benyomásokkal hagyta el Svájcot.

Ugyh rlik, hogy Ausztria kölcsönéből Anglia 100, Franciaország 100 és Olaszország 30 millió sillinget fog átvállalni. Még nem nyilatkoztak az átveendő kontingens nagysága felől Belgium, Hollandia, Németország, Svájc. Valószínűnek tartják, hogy a kölcsönben Svéd- és Spanyolország s részt fognak venni.

A kölcsönhöz a népszövetségi tanács még e héten tartandó ülésében meg fogja adni hozzájárulását.

Kezdők részére:

100 uiságcikk alapján románul

a legalkalmasabb arra, hogy a nyelvet játsszi könnyűséggel, szórakozva, minden eddigi rendszertől eltérő módszerrel elsajátítsa a román nyelvet. E munka egyszeri átolvasása révén bárki megtanulhat helyesen románul írni, olvasni, elsajátítja az államnyelv szellemét, fordulatait, nyelvtani szerkezetét, gyakorlati szókincsét pedig arra képesíti, hogy a legszükségesebb mindennapi beszélgetésben helytállni tudjon.

Eddigi árát mélyen leszállítottuk,

mosi csak 150 lej az UJ KELET könyvosztályában

Itt az alkalom az olcsó szakszerű ruhafestés és tisztításra.

Slessen a „CRISTAL“-ba Cluj

Huszezer paraszt tüntetett Gyulafehérváron Maniu Gyula mellett

Vasárnap az ország valamennyi megyéjében tizesével zajlottak le a népgyűlések

Az Averescu párt szegényes tüntetést rendezett a királyi palota előtt

Bucuresti-Bukarest, július 4. Tegnap zajlott le a néppárt nagy reklámmal beharangozott nagygyűlése az Eforia nagytermében, amelyen azonban igen kevesen vettek részt, úgy, hogy a terem nem is feltelt meg teljesen. Mintegy 2000-en voltak jelen, amikor Otetelesanu megnyitotta a gyűlést, kérve a felszólalókat, hogy lehetőleg mérsékeljék magukat.

Ezután Grozdea, majd a kolozsvári Vasiliu beszéltek, majd Papacostea hangsúlyozta, hogyha a lelkek elégedetlensége forradalmat jelent, akkor ma már benne is élünk a forradalomban.

Trancu-Iasi a következő szónok, aki demagógiával vádolja a nemzeti parasztpártot. Felhívja a résztvevőket, hogy esendben-rendben tüntessenek a királyi palota előtt.

Csak az alkotmányos uton

Averescu meglepéssel szögezi le, hogy a Jorga—Argetoianu személyes kormány megbukott és újból visszatértünk a alkotmányosság alapjaira. Az alkotmány szerint a király személye sérthetetlen, az uralkodó nem tévedhet és nem követhet el hibákat és így mindenért a kormány a felelős. Két szuverén van: a király és a nép. Ha a király nincs bizalommal a végrehajtó hatalom kezelője iránt, úgy menesztí azt, ha azt hiszi, hogy a parlament nem képviseli a népet, úgy feloszlatja. Vagy az egyik, vagy a másik a helyes út, de nem alkotmányos mind a két aktus egyszerre. Mindennek meg van a maga formája.

Averescu beszéde után a gyűlés résztvevői felvonultak a királyi palota elé, ahol tüntettek az uralkodó mellett. A király — mint a múlt héten — ezúttal is megjelent az erkélyen, tanúságot téve arról, hogy pártokon felül állva, mindig kész fogadni a polgárok hódolatnyilvánítását.

Nagyon szegényesen hatott a tüntetés

A tüntetés egyébként nagyon szegényesen hatott a nemzeti parasztpárt multibeli imponns demonstrációja után, amit az averescanusok azzal akartak ellensúlyozni, hogy nem vonultak mindjárt el, hanem hosszabb ideig a királyi palota előtt maradtak és így hosszabbították a tüntetés idejét. A hatóságok a legnagyobb körültekintéssel jártak el, a legteljesebb szabadságot engedélyezték, a forgalmat a tüntetés utvonalan leállították, még a Calea Victoriein levő láncokat is eltávolították, hogy az utvonalan mindenütt szabad legyen. Így rendezés nélkül mult el a nap.

Kordon akadályozta meg az averescanusok és az erdélyiek összetűzését

A hatóságok tapintatára annál is inkább nagy szükség volt, mert a Bukarestben élő erdélyiek is gyűlést tartottak tegnap a fővárosban. Több mint 4000 résztvevője volt ennek a gyűlésnek, amelyen a felszólalók a nemzeti parasztpárt körüli csoportosulás fontosságát hangsúlyozták. Ennek a népgyűlésnek közönsége is elvonult a királyi palota előtt, lelkes tüntetést rendezve az uralkodónak. A nemzeti parasztpártiak, akik legalább kétszerannyian voltak, mint a néppártiak, később visszatértek a Calea Victorieire, ahol éppen akkor táboroztak az averescanusok is. A karhatalom azonnal kordont vont a két fél között és az erdélyieket a Bulvardul Academiei át vezették el.

A vasárnapi népgyűlések

Gyűléseket tartottak tegnap Bukarestben a szociáldemokraták, a Zsidó Párt, a független szocialisták, a polgári blokk. Az ország majdnem minden megyéjében szintén teljes erővel folyt a választási propaganda. Kiemelkedett a népgyűlések sorából a gyulafehérvári, ahol több mint

A Zsidó Párt a zsidó nép egészséges élet akaratának a megtestesítője. Akiben él ez az akarat, az a zsidó listára adja szavazatát!

20 ezer ember gyűlt össze, hogy meghallgassa Maniu Gyulát. Ünnepi öltözetben jöttek el Alsó-Fehér megye valamennyi községének parasztjai, akik leirhatatlanul lelkes tüntetésben részesítették Maniut és a vele együtt érkezett Popovici Mihályt és Vlad Aurelt.

A tömeg Maniu Gyulát éljenzi

A népgyűlésen Popovici rámutatott 1918 december elsejének emlékére, amely a nemzeti parasztpártot örökre összefűzi Gyulafehérvárral, majd hangsúlyozta, hogy a párt képviseli a nemzeti akaratot,

mert ez a párt az ország lakosságának 80 százalékát kitevő parasztság pártja. Ez a parasztság a gránitszikla, amelyen az ország nyugszik. Ennek a parasztságnak az akarata hozta kormányra 1928-ban Maniu Gyulát, akinek két és féleves kormányzása azonban nem lehetett elegendő, hogy eltávolítsa mindazt a rosszat, amit az előző kormányzati rendszerek okoztak. A nemzeti parasztpárt átadta a helyét, hogy megvalósítsa a nemzeti egység gondolatát, de azok, akik a nemzeti egység helyett a saját hasznukat keresik, meg-hiusították ennek létrejöttét. Alig egy

Állítólag csendőrök akadályozták meg Biharban a cuzisták választási propagandáját

Codreanu pártja nyilvánosan dezavualja Petringenarut

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradi lapokhoz tegnap érkező nyilatkozatot küldtek be, amelyet dr. Diamancea Chiriac egyetemi tanár küldött be. Diamancea a levélben elmondja, hogy jelöltséget vállalt a romániai nemzeti szocialista és a Cuzza párt listáján. Belényes és Vaskó környéken propagandagyűlés tartása közben a csendőrök szeges botokkal kiszürkálták az autó gummit. Az egyetemi tanárt letartóztatták és Torda-aranyos megyébe akarék toloncolni. Az egyetemi tanár Petringenaru és Popa Vasul képviselőjelöltekkel félrelökték a csendőröket és Várad felé menekültek. Sudrion csendőrök állták utjukat és amikor felszólításukra nem álltak meg, rájuk lőttek. A

soffőr egyik lábát egy golyó eltalálta. Így jutottak el Tenkére, ahol sürgőnyit adtak fel a királynak, Vaida miniszterelnöknek, a bihari prefektusnak és a törvényes elnöknek.

A levéllel kapcsolatban az egyik nagyváradi lap megjegyzi, hogy amennyiben a csendőrök fegyvereiket használták, úgy egészen bizonyosan más okok is fennforogtak, nemcsak azok, amelyekről a professzor levelében említést tesz.

Ugyanakkor a Gazeta de Vest rendkívül érdekes nyilatkozatot közöl, melyben a vasgárda ottani szervezete tiltakozik az ellen, hogy a pártból kizárt Petringenaru még mindig a vasgárdával való kapcsolataira hivatkozik korfeszbeszédeiben. A nyilatkozat a következőképpen

67° C.

kénes iszapforrások évszázadok óta bevált gyógyeljárással csusz, köszvény, ischiás ellen páratlanul hatásosak. Igen jutányos árak. Felvilágosítások: Pöstyén fűrdőiroda, Singer L. gyógysz. Timisoara II. Str. Saguna 8.

Pöstyén

évig tartott a próbálkozás és az uralkodó látva, hogy mi történik az országban, eltávolította a rossz tanácsadókat és újból megkérdezi a népet, kit akar? (A tömeg percekig kiáltja: Maniu Gyulát akarjuk!)

Popovici ezután rámutatott arra, hogy Vaida megbízatása a nemzeti parasztpárt egyenes politikájának sikere és annak az ellenzék által is elismert ténynek legmagasabb helyről való megállapítása, hogy Romániában eddig egyedül a nemzeti parasztpárt alatt és ép Vaida belügyminisztersége idején voltak tiszta és szabad választások.

hangzik:

„A Corneliu Zalea Codreanu politikai alakulat jelen nyilatkozatban tagadja Petringenaru Motu urnak, minden, ezzel a párttal való vonatkozását. Őt a párt kizárta tagjai sorából, mint méltalant és semmiféle politikai vagy választási összeköttetésben nem áll azzal a párttal, amelyet Petringenaru Motu képvisel. Minden olyan kijelentése, melyben arra hivatkozik, hogy pártunk támogatását bírja, a legközönségesebb hazugság.

A C. Z. Codreanu politikai alakulat Biharban saját, mindenkitől független listáját teszi le, élen Ioan Busita professzorral és nem akar együttműködni kompromittált emberekkel.“

Megrázó családi tragédia történt tegnap Bukarestben

Egy féltékeny asszony előbb alvó férjét, azután önmagát ölte meg

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap megrázó családi dráma játszódott le Bukarestben. A Pake-körut 128 szám alatt Hamsulescu Alexandru drogeria tulajdonos felesége előbb megölte férjét és azután öngyilkosságot követett el. A gyógyszerész harminchat éves volt, míg nála 8 évvel fiatalabb feleségét mindenki nagyon féltékeny asszonynak ismerte. Hamsulescut a fővárosban, mint kábító szercsempészt emlegették. 3 évvel ezelőtt az emlékezetes nagy kábítószerbotrány-

nak egyik főhőse Hamsulescu volt. Akkor Hamsulescu drogeriáját be is zárták, majd a pénzbírság lefizetése után újra engedélyezték működését. Hamsulescu évekket ezelőtt az egyik nagy fővárosi drogeria elárúsítója volt és házassága révén jutott olyan vagyonhoz, mellyel drogeriáját megnyithatta.

Két nappal ezelőtt Hamsulescuné válassal fenyegette meg férjét és ügyvéddel is tárgyalt, de mindezt csak abban a reményben, hogy a válassal való fenyegetéssel visszatéríti magához

férjét. Csakhogy a hatás épen ellenkező volt. Hamsulescu egyáltalában nem tiltakozott a válás lehetősége ellen, sőt mikor felesége ezt a szándékát tudatta vele, örömet mutatott.

Hamsulescu nem sejtette, hogy milyen érzéseket ébresztett feleségében ezzel a magatartásával. Vasárnap délután négy órakor a házastársak egy vendéglőben voltak együtt, aztán hazamentek. Az asszony a cselédet elbocsátotta. A házaspár ezután a hálószobába vonult. Este tíz órakor jött haza a cseléd, aki a házat üresen találta. Végigjárta a szobákat és ekkor a hálószobában megtalálta gazdájának holttesteit.

A vizsgálat azonnal megindult és megállapítást nyert, hogy a Hamsulescu házaspár a cseléd eltávoztása után levetkőzött és ágyba feküdt. A férfi hamar elaludt. Az asszony erre a pillanatra várt. Vette revolverét és a férj koponyájához szorítva, elsütötte. A golyó az agyba hatolt és azonnali halált okozott. Ezután az asszony halántékon lőtte magát. Ő is azonnal meghalt.

Az asszony nem hagyott hátra levelet.

A családi dráma Bukarestben óriási feltűnést keltett.

Nyerskoszt, a nyers diéta mint természetes gyógyító

Irta dr. Bucányi. Ára 90 lej. Az érlelmeszedés megelőzése és gyógyítása 45 lej. Dr. Soós „A diétás konyha technikája“ 204 lej Lepagenál Kolozsvár. Kérje utánvétellel. Ingyen orvosi jegyzékkel.

MEGOLCSULT AZ AUTOBUSZ

Auto-Transport S. A. Auto-Modern S. A.

Leszállított nyári tarifája

Cluj—Gherla	tour-retour	90—
Cluj—Dej	tour-retour	120—
Cluj—Bistrita	tour-retour	250—
Cluj—Tg. Mures	tour-retour	300—
Cluj—Reghin	tour-retour	320—

Clujról indul		Nyári menetrend	Clujra indul vissza	
Reggel	Délután		Reggel	Délután
6	3	Cluj—Moci—Sarmasul—Tg-Mures	6	3
	4	Cluj—Moci—Sarmasul—Reghin	5.45	
	6	Cluj—Moci—Sarmasul—Mare	6	
6	4	Cluj—Gherla—Dej—Bistrita	6	3
12	6:30	Cluj—Gherla—Dej	7.15	2:30
	6	Cluj—Panticeu	6	
	6	Cluj—Bonțida	7	

Számozott jegyek cluji jegypénztárunknál elővetelben is kaphatók. Telefonon fenntartott helyeket előjegyzésbe veszünk. Dejről Baia-Mare, Sighet, Jibou, Târgu-TELEFON 551 Lapusuluiira azonnali összeköttetés. TELEFON 551

SPORT

Bulgária nyerte a Balkán kupát Jugoszlávia—Románia 2:0 (0:0)

Belgrád, július 4. (Az Uj Kelet tud.) A balkánolimpiász vasárnap a Jugoszlávia—Románia mérkőzéssel befejezést nyert. Nagy meglepetésre a kupát a nagygyon feljavult bulgár együttes nyerte meg, mely mindhárom mérkőzést megnyerte. A románok és jugoszlávok fölött aratott győzelmével a bulgár csapat bebizonyította, hogy nem dőleges forba-lólásáról vagy véletlenül van szó, hanem a technika helyett eredményes és biztos sikerű felfogás győzedelmeskedett a régi iskola fölött. Bulgária utolsó mérkőzését Görögország ellen 1:0 arányban nyerte meg, míg a kifáradt román csapat 3:1 (3:1) arányban szenvedett vereséget a szerbektől. A gólokat Zezevits, Sfteovic és Uljenovic illetőleg Kovács lőtték. Így a balkán kupát az idén a bulgár csapat vitte haza, míg Románia Jugoszlávia mögött a harmadik helyen végzett. A jövő évi balkán kupamérkőzéseket Bukarestben rendezik meg, június 3—4—8—9—10-én.

Törökvis (Szatmár)—Haggibbor 2:0 (0:0). A hazai pályán nehéz küzdelem után győzött a szatmári munkáscsapat a Haggibbor fölött, mely tartalékosan utazott le Szatmárra. A munkáscsapat erőteljes és gyors játékkal szemben a Haggibbor feltétlenül szebb és stilusosabb játékot mutatott. A számai közönség nagy ünneplésben részesítette a kolozsvári zsidó csapatot.

A Ferencváros is kiesett a középeurópai kupából. Vasárnap nagy küzdelem után 3:3 arányban eldöntetlenül végződött a Juventus—Ferencváros mérkőzés. A Juventus valóban jobbnak mutatkozott, mint a Ferencváros, amire az is mutat, hogy a magyar bajnok csapat mindhárom gólját tizenegyesből érte el. A játék a magyarok fölényével indult, de a 15-ik percben Turayt biztos gólhelyzetben gáncsolják. A megítélt tizenegyest Sárosi értékesítette. Rá három percre ismét a Ferencváros jött frontba, de a kitoró Toldit Calligaris megint faultolta, ez volt a második tizenegyes, amit ismét Sárosi értékesített. A sorozatos magyar támadások után a Juventus vette át az irányítást és a 25-ik percben Orsi révén gólt érnek el az olaszok. Rá öt percre Cesarini gyors lefutása hozta meg az egyenlítést. A második féldő nagy olasz fölényvel indult és a 33-ik percben Cesarini a vezetőgólt is belőtte. A magyar csapat hatalmas finist dikált az egyenlítésért, de a gólhelyzetbe jutott Turayt ezuttal Monsti gáncsolta. A bíró a harmadik tizenegyest s megítélte a magyar csapatnak, amit újra Sárosi lőtt be. A mérkőzést 7000 ember nézte csak végig. Bíró a bécsi Braun. Az eldöntetlen után a Ferencváros is kiesett a kupából.

A magyar atlétikai bajnokságok szeles, irreális időben zajlottak le, de így is említésre méltó eredményeket értek el az atléták. Raggambi a 200 m. síkfutást 21.8-cal nyerte és beállította a saját rekordját. Ugyanílyen időt ért el Gerő is, a harmadik helyen Raku 21.9-cel végzett. A 400 m.-es gáton Nagy Géza 55.8 mp.-vel új országos rekordot állított fel, a hármassugrásban Bácsalmásy 14.54 m.-es győnyörű eredményt ért el. A súlydobást Darányi 14.69 m.-rel nyerte, de ellenfelek nélkül, a nagy érdeklődéssel várt díszkoszvetésben Remezc és Madarász a szeles, csuf időben is nagy eredményt hoztak ki. Remezc 48.71 m., Madarász 48.31 m.-t dobott. A magyar olimpiai bizottság minden valószínűség szerint a következő ranglistát állítja fel a magyar olimpiai csapatnak: 1. Remezc, 2. Bácsalmásy, 3. Donogán, 5. Darányi, 6. Kovács.

Romania—Marosvásárhely MTE 3:2 (2:1). Nagy küzdelem után a Romania legyőzte a jóképességű marosvásárhelyi munkáscsapatot, mely az egész játék alatt egyenlő ellenfele tudott maradni a kolozsvári együttesnek. Góllövők Deák, illetőleg Kovács és Homput.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A borneói maharadza, Kedden és szerdán premierszámba menő reprizfilmét forgat a Szinkör-mozgó, a Borneói maharadzsát Rose Hobart, Charles Bickford és Lupita Tovar játsszák. A nagy melegben a Szinkör-mozgó óriási termében hűvös levegő van, a Borneói maharadzsát megnézni másfélórás izgalmat és másfélórás tartózkodást jelent a hűvös teremben.

Szinkör-Mozgó műsora

Kedden fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Szerdán fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Nagyszabású hangos attrakció: A borneói maharadza. (A fehér fogoly, dzsungel regény 12 felvonásban, a főszerepekben: Rose Hobart és Charles Bickford. Uj hangos hirdető. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.
Csütörtökön fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Pénteken fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor:
Szombaton fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Minden idők legmonumentálisabb hangos filmreke: Sodoma pusztulása, a főszerepekben: Lucy Dorian és Várkonyi Mihály. Uj hangos hirdető. Helyárak: 10, 20 és 30 lej.

Az Opera-Mozgó műsora

Kedd fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Szerda fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Közkívánatra, hogy mindenki megnézhesse, leszállított rendes helyárakkal: Boldog szívek. Helyárak 10 és 20 lej. Nincs külön repülő- és segélybélyeg.
Csütörtök fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Pénteken fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Szombaton fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor:
Németül beszélő hangos premier: A Transatlantic. Tengeren lefolyó dus és izgalmas cselekményű darma. Főszereplők: Lois Moran, Edmund Lowe. Helyárak 10 és 20 lej. Nincs külön repülő- és segélybélyeg.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 5.
Bukarest, 7.45: Dalest. 8.05: Rádiózenekar.
Budapest, 9.15: A rádió háziötösének hangversenye. 11.15: A rádió ifjúsági fél óra. 12.05: A Mándits szalonzenekar

Szilágysági autobusz-menetrend

Érvényes 1932 május 22-től.

Zálu—Simleul-Silvaniei—Carei—Satu-Mare:

INDUL				Zálu Vársolt Simleul-Silvaniei Tásnad Carei Satu-Mare	ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.	IV.
5-11	11-15	13-18	18-30	↑	8-11	9-26	13-30	20-45
5-40	11-55	13-40	19-10		7-20	8-40	12-50	20-05
6-11	12-15	14-19	19-30		7-11	8-20	12-30	19-45
7-30	—	15-19	—		5-30	—	—	18-15
8-30	—	16-30	—		4-30	—	—	17-15
9-45	—	—	—		—	—	—	16-15

Zilahon vonatcsatlakozás Zsibó—Nagybánya felé 8.40 órakor
Autobusz Szilágycseh felé 13.30 órakor

Ciucea—Simleul-Silvaniei:

INDUL				Ciucea Crasna Vársolt Simleul-Silvaniei	ÉRKEZIK		
I.	II.	III.	IV.		I.	II.	III.
—	10-55*	18-*	—	↑	7-11	15-30	—
7-*	12-10	19-15	—		6-11	14-10	20-20
7-15	12-20	19-30	—		5-45	13-50	20-*
7-40	12-40	20-*	—		5-30	13-30	19-45

*Vársoltól csatlakozás Zilahra
Cucsán vonat csatlakozás Kolozsvár—Bukarest felé 7.46 órakor személy, 9.07 rapid, 10.53 gyors, 16.38 személy, 18.01 gyors, Nagyvárad felé 8.12 gyors, 10.58 gyors, 16.02 személy.

Soc. Mera & Comp.

hangy, 3.30: Meseóra, 5: Orbán Sándor magyar nótákat énekel. 6: A magyar sájtó ideái. 6.30: A Wekerletelepi Dalkör hangy. 7.15: Berky Lili és Gózon Gyula estje. Kisér Kurina Simi és cigányzene-kara, 8.15: Jazz-zenekar, 9.30: Zongorahegedű szonáták.

Bécs, 20: Szimf. hangy. 21.15: Weber ifjúsági műveiből, 22.35: Zenekari hangy. Breslau, 21.10: Régi táncok.
Heilsberg, 20.20: Kamarakettős.
Lipce, 21: Chopin művei.
Poznan, 20: Katonazene, 21.20: Orgona hangverseny.
Milánó, 20.30: Tosti: Ideál c. operettje.
Róma, 20.45: Puccini: A fecskék című operettje.
Prága, 19: Énekegyesületi hangy.
Stockholm, 22: Szólisták hangy.
Svájci Aleman Adó, Szimf. hangy.

Szerda, július 6.

Bukarest, 19.45: Hegedűhangy. 20.15: Zongorahangy.
Budapest, 9.15: Grammfónhangy. 12: Déli harangszó. 12.05: Balalajkazene. — 12.25: Hírek, 1: Pontos időjelzés, időjárás, 2.45: Hírek, 4: Novella, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, 5: Hangy. 6: Irók és művészek a regényirodalomban 6.30: Hangy. 7.45: Cigányzene, 8.30: Vigjáték a Studióból, 10.15: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd jazz.
Bécs, 19.35: Zenés nevető óra, 21.05: Vigjáték, 22: Hegedű- és zongorahangy. 22.25: Jazz.
Berlin, 20.30: Schillings: Rapszódia vegyeskarra, baritonra és nagy zenekarra.
Frankfurt, 21: Szimf. hangy.
Hamburg, 19.20: Katonazene.
Heilsberg, 20.10: Brácsahangy.
Lipce, 21.10: Érchegységi dalok.
Varsó, 21: Zongorahangy.
Poznan, 19.45: Grammfón, 22.15: Tánczene.
Stockholm, 20: Katonazene.
Kattowitz, 22.05: Grammfón.
Prága, 20: Opera.
Osló, 20.30: Offenbach-operett.
Svájci Aleman Adó, 20: Indulók és keringők. 21.45: Rzenekar.

APRÓ HIRDETÉSEK

Anyika! Jól vagyunk. Maradj nyugodtan ott. O.

Kántor, — zeneileg képzett szépcsen-gésű drámai baritonnal többévi gyakorlattal, nagyobb hitközségnél mint önálló karvezető működött, — baromfi-met-szői képességgel, a legjobb referenciákkal, állást keres. Életkora 37 év, özvegy, 3 gyermekkel. Esetleges házassággal egy bekötött állás nincs kizárva. Alkalmazást a nagy ünnepekre is vállal. Cim: Aron Roth óras és ékszerész, Főkántor részére Oradea-Mare, Passagiul Vultur Negru.

Szoba konyhás lakást keresek augusztus elsejére. Str. Cipariu 24. Gyárfás. Telefon 72.

Julius 15-re kiadó lakások és üzletek Reg. Ferd. (Wesselényi u. 23.) Uccai két szoba, konyha, fürdőszoba, Uccai egy-szoba **gorzon**, fürdőszoba, Uccai üzlethe-lység 3 szobából (mellékfronton). Ud-vari üzlethelyiség 1 szobából. Udvari la-kás egy szoba konyha. **Ertekezhetni tele-fon 510.** Ugyanitt eladó három üzletpor-tál redőnyökkel.

50 év óta fennálló fűszerüzlet, vendég ló házzal, kerttel öregség miatt eladó. Cim a kiadóban.

Elsőrendű 3 szobás házikoszt, kihordásra is, 3 fogásos ebéd 25 lej. Ugyanott 2 nő vagy férfi teljes ellátást kaphat olcsó árban, Str. F. Dávid No. 5.

Esküvőre dunai friss halak megrendel-hetők Hajnalnál, Str. Dubálarilor (Timár u.) 16.

Megélhetést nyernek helyben és vidé-ken agilis könyvelők 500 lej kaucióval Lepagelán, Cluj.

EGYESÜLETI ÉLET

Piccard professzor újabb stratosférai repülése nem fogja annyi meglepetéssel meglepni a közönséget, mint a július 10 én tartandó sómér kerti ünnepély, melynek rendezősege éjjel nappallá téve dolgozik az ünnepély sikere érdekében. Az ünnepély gyermekdelutánnal kezdődik, melyre minden jó gyermeket elhoznak szülei. Este 8 órától reggelig tánc. A Yong Boys Band kitűnő táncmuzsikájára.

Az Arvagondozó kolozsvári helyicsoportja ma este fél kjenckor a Salom Klub ban tartja ezévi közgyűlését, melyre kéri tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését.

Kirándulás Szovátrára. Az EKE Gyopár Turista Csoport vezetősége számos tag kérésére f. hó 10-én, vasárnap egynapos autóturát rendez Szovátra fűrdőre, hol az időt fürdőzéssel és a fűrdőhely neve-zetesebb helyeinek megtekintésével fog-ják eltölteni. Indulás szombaton este 11 órakor. Részvételi díj tagoknak 140 lej, vendégeknek 150 lej, melyet a jelentkezés kor előre kell befizetni. Turavezetők: Czizler Lajos és Györke Márton. Jelent-kezni lehet a Máttyás-házban és a Szabó Jenő cégnél, határidő 8-án este 9 óráig. Vendégeket egy most is, mint minden alkalommal minél nagyobb számban szíve-sen lát az egyesület. A tura szebb és ér-dekesebb részeiről fényképfelvételeket készítnek.

Szerda este fél 10 óra kezdettel nagy sekeggyűlés lesz a Zsidó Nemzeti Szövet-ség kolozsvári helyicsoportjának Str. Me-morandului 4. sz. alatti helyiségében. Ezután kéri a vezetőség az összes ifju-sági szervezeteket, hogy teljes számban jelenjenek meg a gyűlésen, tekintve, hogy az akciót illető további teendőket fogják megbeszélni és az akció folytatására a sekegtömböket kiosztani.

A gyimesi zsidó hitközség műsoros tánc estélye. Kijűnően sikerült műsoros tánc-estélyt rendezt szombaton este a gyi-mesi zsidó hitközség az ifjúsági szerve-zetekkel karöltve. A község háza nagyter-mét ezalkalommal zsufolóság megtöltötték a gyimesi, valamint a környékbeli közsé-gek zsidó lakosságát. A szebbnél-szebb számokból összeállított műsor a Cégveze-tő ur című egyfelvonásos vígjátékkal vette kezdetét, melyben Bermann Ella művésziesen kiforrott játékkal, Sárosi Károly magyszerű alakításával, továbbá Deáki Nusi és Klopott Ernő műkedvelői rátermetőségükről tettek tanúságot. Bár-sony Imre, a Sarkady szintársulat szim-patikus bonvivánja slágerdalokat énekelte, majd Bermann Abi aktuális kuplékat adott elő általános tetszés mellett. Deáki Nusi, Rozner Tusi, Fisbach Adolf és Cik-mann Osiás, utóbbi által betanított groteszk táncot lejtettek, majd következett a műsor uolsó száma, Nóti Károly az Apja leány című egyfelvonásos vígjáték, a cimszerepben a bájos kis Axelrad Edith-tel, továbbá Botházi Gizi, Deáki Rózi és Gizi, Sárosi Károly, Bermann Abi és Balázs Péter nagyszerű játékkal mind hozzájárultak a darab sikeréhez. A konfe-ranszié szerepét Bermann Abi töltötte be. A műsor után reggelig tartó tánc, majd szépségverseny következett, melynek győ-zesei: Bermann Ella Gyimes, Rabinovitz Margit Palanka és Fejes Károlyné Közép lak lettek. A rendezésben oroszlanrészt vett ki Axelrad Ilés, a gyimesi jzr. hitköz-ség tekintélyes elnöke, továbbá Bermann Abi és Cikmann Osiás munkásságukkal nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Az estély bevételének egyrészét a KKL javára fordították. (s.)

Az orosz keztek meg Párizsból jele ferencára. U csak abban a dők némi kon angol csoport hitelt kapnán

Egy festővelésből a m jelentik: A s előtt tegnapi gyilkosság tör rium épülete nappal ezelőtt gyilkolt maced vasta, mialatt volverlövesssel besült férfi h gyilkost letart vitték, ahol el ruzású és hogy bizásából meg tót. A rendőrs dőbbenésre fe meggyilkolt ne nem Christoph messziről haso

HIREK

Végladás. Okkázio

Milyen idők, milyen idők — sóhajunk fel unós-untalan. Hiába, régebben mégis csak másképpen volt ez az egész. Mert nem mondjuk, akkor is előfordult az újságokban egy-egy hirdetés, mely így szólt: különbejáratu, világos, tágas szoba bérbeadó, de csakis érettségizett, csakis egyetemest végzett és csakis jó családból való rendes uriembernek. Cím — csakis — a kiadóban és — albérlők részére hűlyglátogatások nem engedtetnek meg, tekintettel a házbéliek kiskoru gyermekeire.

Igy hangzott atyáink idejében egy hirdetés, ilyen szemérmes tónusban, ilyen szigorú feltételek mellett, De ma... Ma olvassuk egy magyarországi lapnak mintegy husz oldalán keresztül hirdetett rovatát, ahol:

Özv. Csáki Jánosné alezredes özvegye a Balatontól egy félóránnyira, emeletes szobát ad ki teljes ellátással. A szobát függönnyel két részre lehet osztani, sőt petróleum- és gyertyavilágítást napi négy pengőért lehet élvezni...

Avagy: Felsőmegyeri Gézané, v. képviselő özvegye, ugyancsak két-három szobát teljes ellátással ad ki azon egyszerűbb embernek, aki azzal is megelégszik, ha horgászati engedélyt, valamint szabad Duna-fürdőt bocsát a rendelkezésére. Nem beszélve a villamosmegállóról, mely alig egy félóránnyira van. És így tovább husz oldalán keresztül, alezredesek, tanítók, lelkészek, képviselők, kapitányok özvegyei, egyetemi tanárné, nagybirtokosok, genitrik, ügyvédek, orvosok is kiadják szobáikat, teljes ellátással, nem kizárólag jobb családból való, sőt nem is egyetemest végzett, de akár érettségi hiányában szenvedő embereknek is napi három meg két pengőért, Mert minden kiadó: kiadó szoba alezredesek özvegyénél, valaha jobb napokat látott, megyebálokkal tarkított, hét méterben körülrájongott szépasszonyi múlttal, gyermekek részére reggeli svéd-tornával és megérkezéskor kívánatra orvosi vizsgálattal. Kiadó szoba két előneves gentrinél háromszori étkezéssel, gyógytárral a közelben, angol társalgással, házlásszony konyhai ténykedésének elvégzése után — bridgepartival és alkonyattájt könnyes beszélgetésekkel a letűnt időről... Kiadó — valaha jól menő irodával rendelkező — ügyvédnél szoba, perzió zongorával, szép tízennyolc éves szőke háziasan nevelt házilány zongoratanításával, váromokkal, festői kilátással — az albérlő és a házilány összeházasítására, háziasat, vadászat megengedve, minden megengedve... Mert kiadó minden, A felkünk, a szeplőtlen multunk, a valaha jól menő irodánk, a szőke lányuk szépsége, a tisztességünk, a mosolyunk, minden eladó. Mert most lehet, folyvást urak, uriember, gazemberek, akárkik, most kéz alatt lehet szoba, szép, házias, szőke urilány, háromszori étkezés, minden lehet, mert most okkázio van, végladás, végkiárusítás. Hét, csak tessék, uraim, folyvást, folyvást, mert most nem kell jobb család, most nem kell egyetem, most nem kell érettségi, sőt elemi sem kell, uraim, most a három pengő kell, uraim. De az nagyon kell... (j. e.)

Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Párizsból jelentik: Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Ugy hírlik, hogy az oroszok csak abban az esetben lennének hajlandók némi koncessziókra, ha az amerikai-angol csoporttól ellenszolgáltatásként hitelt kapnának.

Egy festőművész gyilkoltak le tévedésből a macedón felkelők. Szófiából jelentik: A szófia hadügyminisztérium előtt tegnap délután újabb macedón gyilkosság történt. A hadügyminisztérium épülete előtt egy férfi a néhány nappal ezelőtt Haskova községben meggyilkolt macedóniai gyászjelentését olvastva, mialatt egy fiatalember két revolverlövéllyel lelőtte. A sulyosan megsebesült férfi hamarosan kiszenvedett. A gyilkost letartóztatták és a rendőrségre vitték, ahol előada, hogy macedón származású és hogy a Michajlov-csoport megbizásából meggyilkolta Ramew képviselőt. A rendőrség ezután nagy megdöbbenésre felvilágosították, hogy a meggyilkolt nem Ramew képviselő, hanem Cristoph Todorow festőművész, aki szesziről hasonlít Ramew képviselőre.

Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Párizsból jelentik: Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Ugy hírlik, hogy az oroszok csak abban az esetben lennének hajlandók némi koncessziókra, ha az amerikai-angol csoporttól ellenszolgáltatásként hitelt kapnának.

Egy festőművész gyilkoltak le tévedésből a macedón felkelők. Szófiából jelentik: A szófia hadügyminisztérium előtt tegnap délután újabb macedón gyilkosság történt. A hadügyminisztérium épülete előtt egy férfi a néhány nappal ezelőtt Haskova községben meggyilkolt macedóniai gyászjelentését olvastva, mialatt egy fiatalember két revolverlövéllyel lelőtte. A sulyosan megsebesült férfi hamarosan kiszenvedett. A gyilkost letartóztatták és a rendőrségre vitték, ahol előada, hogy macedón származású és hogy a Michajlov-csoport megbizásából meggyilkolta Ramew képviselőt. A rendőrség ezután nagy megdöbbenésre felvilágosították, hogy a meggyilkolt nem Ramew képviselő, hanem Cristoph Todorow festőművész, aki szesziről hasonlít Ramew képviselőre.

Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Párizsból jelentik: Az orosz kiküldöttek még nem érkeztek meg a petróleumkonferenciára. Ugy hírlik, hogy az oroszok csak abban az esetben lennének hajlandók némi koncessziókra, ha az amerikai-angol csoporttól ellenszolgáltatásként hitelt kapnának.

Egy festőművész gyilkoltak le tévedésből a macedón felkelők. Szófiából jelentik: A szófia hadügyminisztérium előtt tegnap délután újabb macedón gyilkosság történt. A hadügyminisztérium épülete előtt egy férfi a néhány nappal ezelőtt Haskova községben meggyilkolt macedóniai gyászjelentését olvastva, mialatt egy fiatalember két revolverlövéllyel lelőtte. A sulyosan megsebesült férfi hamarosan kiszenvedett. A gyilkost letartóztatták és a rendőrségre vitték, ahol előada, hogy macedón származású és hogy a Michajlov-csoport megbizásából meggyilkolta Ramew képviselőt. A rendőrség ezután nagy megdöbbenésre felvilágosították, hogy a meggyilkolt nem Ramew képviselő, hanem Cristoph Todorow festőművész, aki szesziről hasonlít Ramew képviselőre.

A Zsidó Párt felhívása!

A Zsidó Párt kolozs megyei tagozatának vezetősége ezton hívja fel a kolozs megyei választók figyelmét, hogy mindenki tartsa kötelességének a választói igazolványa kiváltását és arról a kiosztás első napjaiban annál is inkább gondoskodjék, nehogy az utolsó napok multusa miatt egyetlen zsidó szavazó is elessék választói jogától. Itt hívjuk fel mindazok figyelmét, akik az ifjusági szekció ma esti ülésére behívtak, hogy azon minden körülmények között feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

multusa miatt egyetlen zsidó szavazó is elessék választói jogától. Itt hívjuk fel mindazok figyelmét, akik az ifjusági szekció ma esti ülésére behívtak, hogy azon minden körülmények között feltétlenül megjelenni sziveskedjenek.

Szász Endre jubilaris estjének programja. Most már teljesen kialakult a július 12-iki Szász Endre jubilaris est nagyszabásu programja. A rendezőbizottság „Régi Kolozsvári Est” címet adta a minden tekintetben nívónak ígérkező műsoros estnek, amely a Magyar Színházban játszódik le. A Régi Kolozsvári Est valóban békebeli hangulatokat és érzéseket tükröztet vissza, Ennek a vonalába esnek Harsányi Zsolt és Szász Endre könnyesen derűs előadásai, amelyekben a régi Kolozsvár elhalványult képét elevenítik meg friss színekkel. Berky Lili, akinél népszerűbb primadonája nem volt még Kolozsvárnak, Harsányi Zsoltnak mulatságos kis operettjében, amely a békebeli színészromantikát támasztja fel, játszik, énekel és táncol, partnere pedig férje, a kiváló pesti művész, Gózon Gyula lesz. Inczédy Jókann Ödön is a békebeli világ hangulatát tükrözi vissza magyar dalaival, amelyeknek kíséretét Puskás Béla látja el zenekarával. Ebbe a keretbe méltóan illeszkednek bele a többi szereplők: Zsembery Elvira, Tessitori Nóra, Capellaro asszony, Csiky Viola, Borsai Piri és Bródy Miklós, aki már a Magyar Színház fénykorában is vezetője volt Kolozsvár zenei életének. A Magyar Színházban megtartandó est kedden, július 12-én pontosan 9 órakor kezdődik.

Leverték a perui forradalmi kísérletet. Newyorkból jelentik: A perui Limában forradalmárok megkísérelték a középületek, a posta és vasut megszállását. A kormánycsapatokat kivezényelték a forradalmárok ellen s a katonaság le is szerelte a forradalmárok akcióját.

A Szajnába zuhant egy égő repülő gép. Párizsból jelentik: Marcel Guillard pilóta-altiszt gépének szárnya alacsony repülés közben magafeszültségű vezetékebe akadt. Az áram lángra lobbanította a gépet, amely a Szajna-partra zuhant s onnan belesodródott a folyó vizébe. A pilóta holttestét még nem találják.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy urisزابóságomat Calea Reg. Ferd. (Ferenc József ut) 32. alól Piata Unirei (Fóter) 29. (Corso-mozgó épület, emelet) alá helyeztem át. Az árakat a mai viszonyokhoz mérten jelentősen leszállítottam. A n. é. közönség további szives pártfogását kéri Dávid Áron.

Beszűntetik Amerikában a tőzsdei tranzakciók további kivizsgálását. Londonból jelentik: Newyorki lapjelentések szerint az amerikai szenátus bankbizottsága elhatározta, hogy a tőzsdei tranzakciók további kivizsgálását beszünteti. A döntés Amerikában nagy feltűnést keltett.

Csak az szavazhat, aki kiváltja választási igazolványát!!

Váltsa ki tehát minden zsidó választói igazolványát!

és szavazzon)—(jelre!

A külföldi államfők üdvözlő táviratai Hoover elnökhöz az amerikai nemzeti ünnep alkalmából. Newyorkból jelentik: A hétfői nemzeti ünnep, a függetlenségi nyilatkozat évfordulója alkalmából a külföldi államfők üdvözlő táviratokat intéztek Hoover elnökhöz s egyuttal azt az óhajukat juttatták kifejezésre, hogy a legutóbbi amerikai leszerelési javaslat a világébe érdekelt és mihamarabb nemzetközileg elfogadtassék.

Kassay Károly másodikára hirdett 45 éves színművészi jubileuma a közbejött Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona művésznők együttes vendégjátéka következében csütörtök, 7-én este fél 10 órai kezdettel a kath. főgimnázium nagytermében lesz megtartva. A jubiláns tisztelettel kéri a közönség tömeges pártfogását. A jubileum műsorában résztvesz a „Törekvés” dalegyüt Kárpáthi Emil kar mester vezényletével, azonkívül fellép Lengyel Rudolf, a közismert humorista.

Negyvenmillió bushel búzát engednek át Amerikában a munkanélkülieknek. Newyorkból jelentik: Az amerikai szenátus és képviselőház megegyezése folytán most már bizonyos, hogy az amerikai Farm Board készleteiből 40 millió bushel búzát és 500 ezer bála gypapot át fognak engedni a munkanélküli segélyezés céljaira.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszlullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József viz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszacserezték. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A fogak ellenségei. Elégtelen fogtisztítás esetén ételdarabocskák maradnak a foghézagokban. Millió számra menő gomba- és betegségszóra üti fel tanyáját ezekben az ételmaradékokban. Ennek következménye a rothadás és a szájsav keletkezése. A fogak eme ellenségeinek leghatásosabb ellenszere a Pebeco-fogpaszta.

Saljapin és a szovjet. Párizsból jelentik: Fedor Saljapin, a világhírű énekes a párizsi felebbviteli bíróság előtt kétféle frankos kártérítési pert indított a szovjetkormány ellen. A szovjet engedély nélkül kiadta Saljapin emlékiratait, amelyeket az énekes még 1917-ben Maxim Gorkijra bízott.

Párizs—Newyork: hat óra. Párizsból jelentik: Newyorki lapjelentések szerint a Fahrman repülőgépgyár olyan repülőgépet konstruált, amely hat óra alatt megteheti a Newyork—Párizs utat. A gépnek a sztratoszférába kell emelkednie, ahol óránként 800 kilométeres sebességgel is haladhat.

PODEOL
(ezelőtt PODOL)
Láb-ápolókrém és izzadási elleni szer. Este lábviz után egy mogyorónyi nagyságu Csanda-féle PODEOL-lal lábait jól bemasszírozza s evvel egy csapásra megszüntette a legmakacsabb lábizzadást, kellemetlen szagot, égető érzést, pöffedséget, lábait üdén, frissen tartja, a járást végtelenül kellemessé teszi. Hatása utólrhetetlen. Kapható gyógyszerárakban és drogueriakban. Készíti CSANDA gyógyszerár, Oradea

RAPRÓL NAPRA

A göttingeni egyetemi klinikán előállították a növekvés hormonját. Ezzel el lehet érni azt, hogy a gyermekek a pubertás beállása előtti időben gyorsabban növekedjenek. Jelentősége van az új hormonnak azoknál a betegségekknél is, amelyek a test növekedését akadályozzák s a kivonat segítségével most már messzertérségen is elő lehet idézni a növést.

Rövidesen megépül újabb négy nagy német rádióállomás. Lipcse 120, Breslau és München 60—60 és Frankfurt 20 kilowattos antenna teljesítménnyel fognak dolgozni.

Bruno Kastner, a néhány évvel ezelőtt népszerű német filmszínész Kreuznach fürdön öngyilkosságot követett el. Bucsulevelében azzal indokolja meg elhatározását, hogy a hangos film miatt teljesen megfeledeztek róla s nyomor előtt áll.

Szeptemberben a White City stadionban ökölvívó meccs lesz Schmeling és Larry Gains között. A megállapodás érdekében a menedzserek most Berlinben folytatnak egymással tárgyalást.

Wimbledonban a férfi egyes döntőjében az amerikai Vines 6:4, 6:2, 6:0 arányban győzött Austin ellen. A női egyesben Helen Wills-Moody megvédte világbajnokságát s a második helyre utasította Jacobst. A döntő eredménye 6:3, 6:1 volt. A férfi páros első helyezette a Borotra—Brugnon pár lettek a Perry—Hughes páros előtt. Eredmény 6:0, 6:3, 7:5, 7:5. A vegyes páros világbajnokságot a Miss Ryan—Mayer pár nyerte 7:5, 6:2 arányban a Sigart—Hopman páros ellen. A női párosban első lett Metaxa—Sigart együttes, akik 6:4, 6:3 arányban legyőzték a Ryan—Jacobs párost.

Önreklámból a Dunába ugrott egy cipész. Izgalmas látványnak voltak szemtanúi tegnap este a Duna partján és a hidon sétálók. Egy fiatalember a hid közepén ledobta magáról ruháit és a vízbe ugrott. Mindenki azt hitte, hogy öngyilkosságról van szó. A szolgálatos rendőr moterosónakon azonnal kimentésére sietett, de erre nem volt szükség, mert a fiatalember a Lidónál kiuszott a partra. Kiderült, hogy Horváth Józsefnek hívják, 26 éves ligetfalusi cipész. Nevetve adta elő, hogy eszéágában sem volt az élettől megválni és azért ugrott a Dunába, hogy bizonyítsa, hogy ezt a bravurt minden veszély nélkül végre tudja hajtani. Többször kért engedélyt erre a rendőrségtől, de azt soha sem kapta meg.

Márványegyetem. Londonból jelentik: Carara városa márványegyetemet létesített és meghívta az egész világ szobrászait és építészeit, hogy az egyetemet látogassák. Az egyetemnek három tanfolyama van. A résztvevőknek a márványt ingyen bocsátják rendelkezésére.

חברת תלמוד תורה דק"ק באיא-מארע מבקשת 4 מלדים מומחים ומובהקים ללימוד חומש רש"י וגפ"ת. שכרם כדי ההשתוות מלמדים נאמנים ויראי ד' תלמידי חכמים שכרם נסו כחם במלאכת הקודש וראו סימן טוב בעמלם יפנו אל הגבאי שמואל אהרן לאור עשר שלר תצבר.

LÖW Samuel Baia Marc

UJ KELET Legújabb hírek

A konverzióval kapcsolatos összes okiratok bélyegmentések

Bucuresti-Bukarest, július 4. A központi illetékügyi bizottság június 28-i ülésén a következő határozatot hozta: Az agrárkonverziós törvény 57. cikke szerint nemcsak a perrendtartási okiratok, hanem az összes jogi iratok, amelyek a konverzió kérés benyújtásához vagy tárgyalásához szükségesek, bélyegmentesek. Ennélfogva a hatóságok által konverziós célokra kiadott bizonyítványok szintén mentesek a bélyegilleték alól.

Nyolcszázmillió lejjel tartozik a posttőgyáraknak az állam

Bucuresti-Bukarest, július 4. Június 25-én a belföldi posttőgyárak képviselői ben N. Butulescu és Scherg Vilmos felkeresték D. R. Ioanitescu munkaügyi minisztert, aki előtt feltárták a posttőgyárak súlyos helyzetét, amiatt, hogy az állam nem fizeti tartozásait. Az állam a múlt évről 300 millió lejjel, ezévről cca 500 millió lejjel tartozik. Hat hónap óta semmit sem kaptak követelésükre az államtól, ami arra kényszeríti a gyárakat, hogyha követeléseik egyrészt nem jutnak hozzá, üzemeiket beszüntessék.

A párizsi petróleumkonferencián a román delegáció előterjesztette kompenzációs feltételeit

Párizs, július 4. A július 1-én megnyitott párizsi nemzetközi petróleumkonferenciáról hivatalos jelentést nem adtak ki. Beavatott helyről a konferenciával kapcsolatban a következőket közlik: A konferenciának nehéz munkája lesz, ha a petróleumipar jelenleg uralkodó spekulációt ki akarja küszöbölni. A konferencia sikere egyébként attól függ, milyen megegyezésre lehet jutni Oroszországgal, mert a Szovjet nélkül a petróleumipar tervszerű rendezése lehetetlen. Kétséges azonban, hogy az oroszok résztvesznek-e a konferencián. Párizsi jelentés szerint Romániával sem lesz könnyű a megegyezés a román petróleumipar szétforgácsoltsága és amiatt, hogy a román kormány kompenzációs kívánásokat támasztott. Éppen ezért a konferencia, az érdekelt petróleumtermelők véleménye szerint, hosszú ideig fog tartani.

Uj illetékeket szed a vámhivatal az Autonom Ut-pénztár javára

Bucuresti-Bukarest, július 4. Az új ut-törvény értelmében július 1-én a következő új illetékek léptek életbe: Importált olaj kg-ként 4 lej. Az autómobilok és motorbiciklik tartányaiban importált olaj illetékmentes. Importált autógumik 15 százalékos érték adója. Az autómobilokkal behozott gumik illetékmentesek. Importált mész, pyrit, pyrit hulladék, vasérc, zuzott kavics, kavics, homok, kő, téglák, tüzfű, hulladék és fűrészpör tonnáként 2,50 lej. A tranzitőráruk ezen illeték alól mentesek. A vizitron szállított áruknál, ha azokat belföldi kikötőben hajózzák be, tonnáként 5 lej. A fenti illetékeket a vámhivatalok az autonóm ut-pénztár javára kötelesek inkasszálni.

Erdélyi írók világsikere

Rekordkönyvek könyvnapj arleszállításban: Markovits: Szibériai garnizon 1a kiadás vasárnap, 503 oldal 204 lej helyett 72 lej, propaganda füzeve 50 lej, Aranyvona vasárnap 60 lej, Maklay: Ördög-szeker 1a kiadás vasárnap 60 lej, füzeve propaganda 50 lej Lepagenál Kvár, Utánvételt portóval, előrefizetve portómentesen. Küldje bélyegben.

Kötődék részére

minden minőségű és vastagságú gyapjufonalat tökéletesen fest és fehérít I. V. O. Felső, Oradea.

Verseny közben meghalt Dumitrescu George, az ismert román boxbajnok

Vasile Stolan boxoló halálra knokautolta Dumitrescut

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap Bukarestben bajnok boxverseny volt George Dumitrescu és Vasile Stolan között. A küzdelem során Stolan knokautolta Dumitrescut, aki a gyomorszájútéstől összeesett. Pár perci élesztés után a jelenlevő orvos megállapította, hogy Dumitrescu meghalt. Sportkörökben óriási felháborodást keltett a tragikus esemény, annál is inkább,

mert Dumitrescu egyike a legkitűnőbb és legszorgalmasabb román ökölvívóknak, akik még két évvel ezelőtt tuberkulotikus volt. A szorgalmas tréning és sportszerű életmód azonban annyira jóhatással volt Dumitrescúra, hogy nem csak kigyógyult tüdővérszélből, hanem Európa egyik legjobb boxolójává nőtte ki magát. Halálával Románia sportéletét súlyos veszteség érte.

Ujra pénztári bonokat bocsát ki a Banca Nationala

Pár napon belül mar ki is jönnek az új bonok

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala igazgató tanácsa elhatározta, hogy újra megkezdje a pénztári bonokkal való tranzakciókat. Az igazgatóság határozata értelmében a pénztári bonokat a Banca Nationala a következő feltételek mellett fogja kibocsátani:

1. A pénztári bonokat a Banca Nationala fogja kibocsátani a bankok javára.
2. A pénztári bonok értéke 5 millió.

3. A pénztári bonokat háromhavi terminusra bocsátják ki, évi 2 százalékos jövedelmezőség mellett.
4. Azokat a pénztári bonokat, amelyeket lejáratuk előtt nyújtanak be fizetésre, mentesítik a kamatfizetés kötelezettsége alól.

A pénztári bonokra vonatkozó rendelkezéseket minden részletre kiterjedően bocsátja ki a Nemzeti Bank.

Cădere varsói meghatalmazott miniszter élehangú intervenciója a lengyel kormánynál az orosz-román meg nem támadási szerződés kérdésében

Pilsudszky kijelentette, hogy Lengyelország továbbra is vállalja a közvetítő szerepet Oroszország és Románia között

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) Cadere varsói meghatalmazott miniszter Bukarestből ma érkezett meg Varsóba és kihallgatáson jelentkezett Pilsudszky marsall miniszterelnökénél. Cadere részletesen informálta a lengyel miniszterelnököt a genfi tárgyalások jelenlegi stádiumáról és sajnálattal állapította meg, hogy olyan körülmények adódtak, amelyek a román-lengyel barátságot illetően rendkívül kellemetlen impressziót keltenek. Románia részéről, ha a lengyel kormány az orosz-lengyel meg nem támadási szerződést brüszküllő alá-

írná, az ilyenirányú elhatározást olybá tekintenék, mintha ez meggyengítene a két szövetséges állam jövőbeli esetleges együttműködésének lehetőségét. A külügyminisztériumból eredő információk szerint Cadere intervenciója sikerrel járt amennyiben Pilsudszky ismételt hangsúlyozta, hogy Zaleski lengyel külügyminiszter a legnagyobb örömmel vállalja továbbra is a román-orosz meg nem támadási szerződés aláírása elé tornyosuló akadályok elhárítására vonatkozó további közvetítő tárgyalásait.

Mironescu pénzügyminiszter július végén megkezdli a júliusi nyugdíjak és fizetések kiutalását

A pénzügyminisztérium jelentése szerint az állami inkasszó örvendetesen javul

Bucuresti-Bukarest, július 4. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium, mint ismeretes újabb 170 millió lejt küld a májusi nyugdíjas hátralékok rendezésére. Mironescu pénzügyminiszternek az a célja, hogy a nyugdíjasok és a tisztviselők kérdéseit normalizálja és július utolsó napjaiban már megkezdje a júliusi fizetések folyósítását, ugyanakkor úgy diszponál, hogy a hadügyminiszter 300 millió lejt a hadsereg szállítóinak á contoként folyósítsa. A pénzügyminisztérium egyébként körrendeletben intézkedett, hogy azok az állami tisztviselők, akik az 1932 év első

feléről szóló adóikat nem fizették ki, ne kapják kézhez fizetéseiket, csak adóhátralékaik kiegyenlítése után. A pénzügyminisztérium jelentései egyébként a viszonyokhoz képest optimisták. Megállapítja a minisztérium, hogy az állami inkasszó fokozatosan javul. Az utóbbi napokban naponta 100 millió volt az inkasszó, de az is megtörtént, hogy egy napon 106 milliót inkasszált az állam. A pénzügyminisztérium körlevelet intézett az összes minisztériumokhoz és felügyelete alatt álló intézetekhez, hogy rövidesen megkezdik az állami számlitók követeléseire

való ákontó kiutalását. A pénzügyminisztériumnak ez az intézkedése a piac felfrissítését célozza és ugyanakkor lehetővé akarja tenni, hogy az állami üzemek újabb közmunkát létesíthessenek a munkanélküliség csökkentésére.

A cseh valutavédelmi törvényjavaslat drámai szigorral sújtja a devizarendelkezők megszegését

Praha, július 4. A parlament most tárgyalja a valutavédelmi törvényjavaslatot, amely igen szigorú büntetéssel sújtja a devizarendelkezők megszegését. A pénzbüntetés az érték negyvenszerese lesz abban az esetben, ha a vétséget bankületek lebonyolításával vagy köttforgalmu értékek kivételével, illetve behozatalával követik el. A tiltott tranzakcióból előálló egész nyereség is az államkincstár fogja megilletni. Szigorúan büntetni fogják a tőkemenekülést, különösen a külföldön elhelyezett értékek bejelentésének elmulasztását. Ötven ezer koronánál magasabb vagyoneltitkolásnál a bíróságok lesznek minden egyes esetben szabadságvesztésbüntetést is kíróni.

Hetvenöt százalékos kedvezményt kapnak a nagyszabeni cserkész tábor látogatói

Bucuresti-Bukarest, július 4. Ismeretes, hogy Nagyszabeni most rendezte meg a magyarországi cserkészparancsnokság ezidei jamborját. Ezzel kapcsolatban a CFR közli, hogy a Nagyszabeni utazó cserkészeknek 75 százalékos utazási kedvezményt ad.

8065 jelölt jelentkezett érettségire

Bucuresti-Bukarest, július 4. A közoktatásiügyi minisztérium jelentése szerint az ideai érettségi vizsgálatokra 67 bizottság előtt 8065 jelölt jelentkezett. Három bizottságnak — Buzău, Konstanca, Galac — az adatai hiányoznak.

Egyre valószínűbb, hogy Lengyelország aláírja az orosz pakiumot

Bucuresti-Bukarest, július 4. Kormánykörök értesülése szerint a lengyel-orosz meg nem támadási szerződés tárgyalásai igen előrehaladott stádiumba jutottak és valószínű, hogy Lengyelország aláírja a pakiumot. Megállapítható, hogy az előző kormány hihetetlen lelkiismeretlenséggel kezelte ezt a fontos problémát és ennek tulajdonítható Lengyelország álláspontjának megváltozása. Román diplomáciai körök mindent megtesznek, hogy a kérdést Románia érdekeinek megfelelően oldják meg.

A francia kamara pénzügyi bizottsága állást foglalt a Herriot-kormány javaslatai ellen

Párizs, július 4. Herriot Cocherellesben Briand földi maradványainak örök nyugalomra helyezésénél beszédet mondott, majd elutazott Párizsba, ahol valószínűleg szerdái marad s csak ekkor tér vissza Lausanneba. Ennek oka az, hogy a francia kamara pénzügyi bizottsága állást foglalt a kormány törvényjavaslatai ellen, amelyekkel a költségvetés egyensúlyát igyekeztek visszaállítani. Az egyensúlyt a kormány a hadügyi költségvetés leszállításával s adóemelésekkel ohardtotta keresztülvinni. A parlamenti pénzügyi bizottság a javaslatokat elvetette. Többen szavaztak a javaslatok ellen, Herriot szocál-radikális pártjának tagjai sorából is. A kormány és a pénzügyi bizottság között támadt konfliktus miatt szükséges Herriot hosszabb párizsi időzése. A hétfőre kitűzött kamarai ülést egyelőre el kellett halasztani.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10, sz. Telefon 9-77.

Taxa plătite No. 22
da Bar Telefon Havont évre 60 földre: félre: detések KELET zsidósá keink r as me

Üzene

Üzenet hoz. Még m választás Ez az Párt mos Hiába egész es testestől do listát igazolár Választ szavazni. Legyen ki, aki időt a vá Most n Még k nyát. És telj telességé

Keleti zsidók

Van Na aki ren Párt hat — Ez magukbar figyelmez m is zsid Nosza sághoz és kat.

— Tan mi nem keleti zsi Ok per nem a na Vereckén lenne n Eddig e böztesse magukat A nem keletiek é békésen r

Aktuál

A mi z teli koru minden n kortársi n dolatvilág dalmi len Ki hitte zódó, fékt mus egyi fogja Lau vaj szem nek és n nak követ

Bizonyo gos követ történi. teljes tá fasiszták mőniáját gok mind igazságok zések, va huzódnak

A tárgy het taga sanneban fel, igazsá ben is, ha diktatorik Mert h követelnj zetekes tö szélsőbb ben sem, Papen épp ial, mint kelt balold

S ha P seinek érv létrejön a országot h jóvátételi telte után get nem j célokra h érdemlj, fo natkozásba róla.